

**Процена јавних расхода
из буџета Републике Србије
утрошених у периоду 2013–2015. године
на политике усмерене ка повећању
запошљивости и запошљавању младих**

Аутор: Светлана Аксентијевић

Београд, јануар 2017. године

РЕЗИМЕ

Млади су садашњост и будућност друштва, ресурс иновација и покретачка снага развоја друштва. Због тога је неопходно континуирано и систематско улагање у развој младих и успостављање партнерског односа младих и државе како би се повећало њихово активно учешће у друштву, подстакло социјално укључивање и обезбедила укљученост младих у развој јавних политика.

Индикатори на тржишту радне снаге у Србији у последњих пар година бележе позитивна кретања – присутан је раст запослености у условима повећања активације и смањења незапослености становништва. И поред тога, подстицање запошљавања младих представља велики изазов за Србију, имајући у виду да стопа незапослености лица старости 15-24 године у трећем кварталу 2016. године¹ износи 28,5% и за 10 процентних поена је виша од стопе незапослености младих у земљама Европске уније (ЕУ-28 18,7%)². Ако посматрамо по земљама, више стопе незапослености младих имају Македонија (49,2%), Грчка (49,1%) и Шпанија (46,5%), док најниже имају Швајцарска (6,8%) и Немачка (7,3%).

Међутим, проблематика положаја младих на тржишту рада не укључује само запосленост, већ се односи и на запошљивост – на то колико су стечена знања, вештине и способности, па чак и личне карактеристике појединаца корисне у добијању посла. Ово је посебно важно уколико се има у виду да се, услед економског напретка и технолошких промена, потребе тржишта рада континуирано мењају, као и да је потреба за квалитетно образованим стручним кадровима све већа.

Србија препознаје младе и њихову посебну и важну улогу у друштву. Због тога су млади као циљна група препознати у многим јавним политикама, између осталих политици запошљавања, омладинској политици, социјалној политици, политици образовања, стратегији каријерног вођења и саветовања, стратегији научног и технолошког развоја и другим.

У реализацији активности у оквиру поменутих области јавних политика неопходна је сарадња свих релевантних институција и социјалних партнера усмерена ка побољшању друштвеног положаја младих и стварању услова за остваривање потреба и интереса младих како на републичком, тако и на локалном нивоу.

У кровном стратешком документу политике запошљавања, Националној стратегији запошљавања за период 2011–2020. године, акцентовано је успостављање ефикасног, стабилног и одрживог тренда раста запослености, уз усклађивање институција тржишта рада са тековинама Европске уније. Стратегијом је предвиђено да активне мере за подстицање запошљавања младих буду циљно оријентисане и усклађене са специфичним потребама младих и уједно усмерене на стварање могућности за продуктивно запошљавање и ефикасан прелазак са школовања на рад. Политика запошљавања подразумева издвајање средстава за мере активне политике, али су ова средства недовољна, јер су издвајања за мере из буџета Републике Србије у 2015. години износила 0,07% БДП-а, док је у 2014. години забележен рекордно низак ниво од свега 0,02% БДП-а.

¹ Извор: Анкета о радној снази, Републички завод за статистику.

² Извор: Eurostat, LFS q2 2016.

Поређења ради, просечан ниво средстава која земље ЕУ троше на активне програме запошљавања износи око 0,5% БДП-а³. Додатно, однос између активне политике, која олакшава незапосленима да брже пронађу нови или боље плаћени посао, и пасивне политике, која служи само за одржавање нивоа потрошње незапослених лица омогућавајући им испуњење егзистенцијалних потреба, карактерише приличан дисбаланс издатака за ове намене. У структури функционалних расхода Националне службе за запошљавање доминирају средства намењена пасивној политици (разне врсте накнада: накнаде за случај незапослености, посебна новчана накнада запосленима којима недостаје највише пет година до испуњавања првог услова за остваривање права на пензију, привремена накнада запослених са територије АП Косово и Метохија). У 2015. години однос је био 9:91 у корист пасивне политике, док је у 2014. години тај однос износио само 3:97 на штету активне политике запошљавања.

Међу реализованим активностима у претходним годинама, у домену политике запошљавања посебан значај имала је реализација Акционог плана за спровођење политике запошљавања младих за период 2009–2011. године⁴. Значај овог документа, који је за циљ имао допринос постизању потпуног, продуктивног и слободно изабраног запослења код младих, проистиче из чињенице да је њиме било координисано и усаглашено деловање више ресорних министарстава, локалних органа и социјалних партнера. Неопходно је истаћи програм „Прва шанса” (стручно оспособљавање и запошљавање младих до 30 година старости, са средњим, вишим и високим образовањем, без радног искуства у струци, код послодаваца из приватног сектора), финансиран из буџета РС у периоду 2009–2011. године; њиме је било обухваћено око 45.000 младих који су на овај начин стекли прво радно искуство и повећали своју запошљивост. Са друге стране, у истом периоду, средствима Фонда за запошљавање младих⁵, 4.315 младих лица која су теже запошљива укључено је у мере активне политике запошљавања (2.837 лица средствима пројеката и 1.478 лица средствима буџета РС)⁶.

Желећи да на системски начин покаже бригу државе за младе и њихову будућност, Влада Републике Србије је 2008. године основала Фонд за младе таленте Републике Србије⁷, који годишње стипендира и награђује око 2.500 младих – ученика средњих школа и студената. Центар за каријерно вођење и саветовање младих талената, основан 2009. године, пружа услуге каријерног вођења и саветовања младим талентованим појединцима, али и промовише успех и резултате које су стипендисти Фонда за младе таленте остварили. Значајан корак у праћењу и даљем развоју националне политике за младе представља образовање Савета за младе (2014. године), који, између осталих надлежности, предлаже мере за унапређивање омладинске политике у Србији и мере за усклађивање и координисање активности министарстава и других органа надлежних за посебне области у омладинском сектору и свих других субјеката омладинске политике, у складу са стратешким и законским актима из ове области.

Усвајањем Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике у јуну 2016. године, Влада Републике Србије је утврдила приоритете у области запошљавања и

³ Извор: Eurostat, LMP expenditure by type of action, Total LMP measures (categories 2-7) as percentage of GDP, EU 28, 2011.

⁴ „Службени гласник РС”, број 78/09.

⁵ Донације Шпанског фонда за остваривање миленијумских циљева развоја и Владе Италије, као и средствима СОРОШ фондације.

⁶ Средства Фонда су се користила за финансирање активних мера запошљавања намењених младима (као што су различите врсте обука у институцији или на радном месту, субвенције за запошљавање и помоћ приликом покретања сопственог посла), а постојала је и могућност комбиновања у коришћењу мера, као и коришћење више различитих мера.

⁷ У надлежности Министарства омладине и спорта.

социјалне политике; због изузетно високе стопе незапослености младих посебно тежиште је на запошљавању младих.

На основу напред наведеног може се закључити да је потребно извршити свеобухватну анализу финансијских средстава којима Влада Републике Србије доприноси повећању запошљивости и запошљавању младих, а која ће, поред директних трошкова за програме/мере/пројекте, укључити и процену административних и оперативних трошкова релевантних институција. Из буџета Републике Србије је на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих у периоду 2013–2015. године утрошено око 2,6 милијарди динара (или нешто мање од 22 милиона еура), и то: у ресору запошљавања око 2,4 милијарде динара (око 21 милион еура), а за пројекте од јавног интереса у областима омладинског сектора око 119 милиона динара⁸ (нешто мање од милион еура). Утрошена средства обухватају трошкове директног финансирања програма/мера/пројеката у које се укључују млади, као и административне и оперативне трошкове надлежних институција. У истом периоду услуге НСЗ просечно је користило око 235 хиљада младих годишње, у мере активне политике запошљавања укључено је нешто мање од 155 хиљада младих, док је у пројекте било укључено око 7.700 младих лица.

У циљу даљег континуираног праћења доприноса Владе Републике Србије усмерених на повећање запошљивости и запошљавање младих, као посебан документ представљена је методологија која даје предлог за праћење утрошених средстава за мере активне политике за запошљавање младих у наредном периоду, која је у надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Националне службе за запошљавање; коришћен је модел који је примењен приликом ове процене јавних расхода, а који је пре тога коришћен код израчунавања удела средстава Републике Србије у Фонду за запошљавање младих.

⁸ За пројекте у областима омладинског сектора исказани су трошкови за период 2014–2015.

САДРЖАЈ

У В О Д	5
I Законодавни и стратешки оквир омладинске политике и политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих у Републици Србији	7
II Утрошена средства из буџета Републике Србије на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих у периоду 2013–2015. године	9
III Ресор запошљавања/Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Национална служба за запошљавање	12
IV Ресор омладине/Министарство омладине и спорта	18
V ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ	19
VI ЛИТЕРАТУРА	23
VII ПРИЛОЗИ	24

УВОД

Запошљавање представља један од највећих проблема младих у Србији данас. Лоши показатељи економске активности од 2008. године у свету имали су изражене негативне последице и по економску активност у Србији, па самим тим и на кретање запослености, поготово када је реч о младима.

Тржиште рада у Србији одликује: велики број неформално запослених у укупној запослености (раст неформалне запослености највећим делом је резултат већег ангажовања сезонских радника у пољопривредној производњи), висока структурна незапосленост (дугорочна незапосленост која води искључивању са тржишта рада, висока незапосленост младих која води одливу мозгова, вишкови запослених), као и ограничена средства за мере активне политике запошљавања; наведене карактеристике тржишта рада представљају главне проблеме и изазове, иако подаци о кретањима на тржишту радне снаге⁹ указују на раст стопе запослености и смањење незапослености у последњих пар година.

Стопа незапослености младих (за категорију 15-24) од 28,5% у трећем кварталу 2016. двоструко је виша од опште стопе незапослености (13,8%). Одлазак младих након завршених студија из Србије¹⁰ једна је од последица немогућности да се запосле. Висока стопа неактивности младих од 68,7% додатно усложњава изазове у овом сегменту тржишта рада. Скоро свака пета млада особа узраста 15-24 године (18,2%) припада тзв. НЕЕТ¹¹ категорији (није запослена, није у систему образовања, нити на обуци), што представља значајан економски и социјални изазов за државу.

Континуирано погоршање положаја младих навело је креаторе економске политике, политике запошљавања и омладинске политике да предузму конкретне акције за поправљање положаја припадника ове рањиве групе.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доношењем Националног акционог плана запошљавања за 2013. годину увело **пакет услуга за младе** са циљем активације и већег учешћа младих у мерама усмереним ка повећавању могућности за запошљавање. Пакет за младе подразумева интензивнији саветодавни рад са младима у циљу њиховог активирања и циљаног упућивања послодавцима, као и укључивање у мере активне политике запошљавања. Од тада је пакет услуга за младе редовно сваке године доступан младим особама пријављеним на евиденцију Националне службе за запошљавање.

Министарство омладине и спорта, у оквиру активности реализације Националне стратегије за младе и акционог плана за спровођење стратегије, креирало је и спроводи **јавне конкурсе за програме и пројекте од јавног интереса у областима омладинског сектора** у оквиру којих је посебна област предвиђена за запошљавање младих и омладинско предузетништво. Циљ ових конкурса је подршка иницијативама младих за решавање највећег изазова – незапослености и представља стимуланс за развој

⁹ Анкета о радној снази, подаци за становништво старо 15 и више година, РЗС.

¹⁰ Извештај о конкурентности Светског економског форума: на основу способности државе да „задржи” и да „привуче” таленте, Република Србија у 2016. години заузима претпоследње место (од 138 земаља) и боље је рангирана само од Венецуеле.

¹¹ НЕЕТ – Млади који немају запослење, а истовремено су изван образовања или обуке/Not in education, employment or training (NEET).

омладинске политике на локалном нивоу. Додатни циљ који се жели постићи је умрежавање регистрованих и неформалних удружења младих, појединаца и локалне администрације ради даљих самосталних активности које ће бити финансиране из локалних буџета, а према моделима пројеката који су реализовани из средстава министарства или унапређеним моделима на основу стечених искустава.

На основу напред наведеног, потребно је извршити свеобухватну анализу финансијских средстава којима Влада Републике Србије доприноси повећању запошљивости и запошљавању младих, а која ће, поред директних трошкова за програме/мере/пројекте, укључити и процену административних и оперативних трошкова релевантних институција.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва (у даљем тексту: СИПРУ), у оквиру пилот фазе пројекта „Подршка спровођењу Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике у Републици Србији са фокусом на политику запошљавања и повећања запошљивости младих” финансирао је студију „Евалуација пакета услуга за младе и релевантних програма и мера финансираних из буџета Владе Републике Србије који су усмерени ка младима”.

Као додатак наведеној студији, ова анализа представља **процену јавних расхода из буџета Републике Србије утрошених у периоду 2013–2015. године на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих**. Поред финансијских средстава за запошљавање младих укључивањем у мере активне политике запошљавања које су у надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Националне службе за запошљавање, анализом су обухваћена и финансијска средства намењена за спровођење других релевантних програма и пројеката који су циљано намењени запошљавању младих, а које спроводе друге институције (попут Министарства омладине и спорта). Анализа је обухватила средства опредељена у буџету Републике Србије која представљају **трошкове директног финансирања програма/мера/пројеката у које се укључују млади**, али и **административне трошкове** (трошкови плата запослених), као и **оперативне трошкове надлежних институција** (закуп и одржавање зграда, трошкови за телефоне, путни трошкови, трошкови канцеларијског пословања и намештаја, набавке ИТ опреме и други реални трошкови који се финансирају из буџета).

Ова анализа као кључне резултате представља:

- ✓ Укупан износ средстава из буџета Републике Србије утрошен на укључивање младих у програме/мере/пројекте, усмерених на повећање запошљивости и запошљавање младих у периоду 2013–2015. године, затим износ средстава по ресорима/институцијама које су спроводиле програме/мере/пројекте, као и износ средстава по врсти трошкова;
- ✓ Закључна разматрања на основу којих се дефинишу препоруке за измене/унапређење начина евидентирања утrophка средстава у циљу омогућавања континуираног праћења доприноса Владе Републике Србије усмерених на повећање запошљивости и запошљавање младих;
- ✓ Методологију за израчунавање износа утрошених средстава из буџета Републике Србије на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих (као посебан документ).

I Законодавни и стратешки оквир омладинске политике и политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих у Републици Србији

Омладином или младима у Србији сматрају се лица од навршених 15 до навршених 30 година живота¹², с обзиром на то да су глобалне друштвене промене довеле до феномена „продужене младости” која подразумева дужи период процеса образовања, каснији улазак на тржиште рада, као и касније заснивање брака и родитељства.

Према дефиницији Уједињених нација, за потребе статистичког извештавања млади су особе између 15 и 24 године старости (без обзира на друге дефиниције држава чланица). Ову старосну категорију за младе користе и Евростат и Међународна организација рада.

ЕУ Стратегија за младе (2010–2018) не користи званичну дефиницију за одређени период у животу када се особа сматра „младом”. Дефиниција младих се разликује у државама чланицама, јер се разматра у националном контексту и у складу са временом и степеном друштвено-економског развоја.

Програм „Млади у акцији”, као инструмент за спровођење ЕУ Стратегије за младе, за своју циљну групу има младе особе од 13 до 30 година.

Закон о младима у Србији, усвојен 2011. године, уређује мере и активности које предузимају Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, а које имају за циљ унапређивање друштвеног положаја младих и стварање услова за остваривање потреба и интереса младих у свим областима које су од интереса за младе.

Омладински сектор обухвата све области у којима се обављају омладинске активности које су дефинисане општим циљевима Националне стратегије за младе.

Омладинска политика обухвата и подразумева све мере и активности државних органа, установа, удружења и других субјеката које су усмерене на побољшање и унапређивање положаја младих.

Омладинску политику у областима омладинског сектора спроводи Министарство омладине и спорта спровођењем Националне стратегије за младе и других програмских докумената из области омладинске политике и координирањем активности на њиховом спровођењу, уз учешће органа надлежних за посебне области у омладинском сектору и свих других субјеката омладинске политике.

Положај младих у Србији сагледан је у различитим стратегијама и акционим плановима Владе Републике Србије:

- **Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025. године**¹³ (у даљем тексту: НСМ), која утврђује основне принципе, правце и очекиване резултате деловања свих субјеката омладинске политике ка унапређењу положаја младих у различитим областима друштвеног живота;
- **Акциони план за спровођење националне стратегије за младе за период од 2015. до 2017. године**, у коме су прецизно утврђене улоге, одговорности носилаца реализације, као и институционални механизми који треба да омогуће постизање жељених резултата и остваривање општих стратешких циљева НСМ;
- **Национална стратегија запошљавања за период од 2011. до 2020. године**¹⁴, са основним циљем политике запошљавања да се у Републици Србији до краја 2020.

¹² Закон о младима („Службени гласник РС”, број 50/11).

¹³ „Службени гласник РС”, број 22/15.

¹⁴ „Службени гласник РС”, број 37/11.

године успостави ефикасан, стабилан и одржив тренд раста запослености. Стратегијом запошљавања је предвиђено да **активне мере за подстицање запошљавања младих** буду циљно оријентисане и усклађене са специфичним потребама младих и уједно усмерене на стварање могућности за продуктивно запошљавање и ефикасан прелазак са школовања на рад. Такође, младима који су дипломирали биће пружена помоћ у проналажењу првог запослења, али и подршка да се додатно образују и обуче, укључујући и реализацију програма приправништва. Посебан изазов представљају млади који рано напуштају школовање и чији је ниво квалификација низак. Додатним образовањем, а нарочито кратким обукама и тренинзима са циљем осавремењавања и подизања нивоа знања и компетенција, првенствено треба да буду обухваћени млади без квалификација или са недовољним квалификацијама.

- **Национални акциони план запошљавања** (у даљем тексту: НАПЗ), као основни инструмент спровођења активне политике запошљавања, којим се утврђују програми и мере које ће се реализовати у току једне године, предвиђа **пакет услуга за младе**, јер млади (поготово до 25 година живота) спадају у најосетљивије категорије када је реч о запошљавању.
- **Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике**¹⁵ (*Employment and Social Reform Programme – ESRP*) је документ који утврђује и прати приоритете у области запошљавања и социјалне политике, а обухвата пре свега тржиште рада и запошљавање, људски капитал и вештине, социјално укључивање и социјалну заштиту, као и изазове у систему пензија и здравствене заштите. Посебно тежиште је на запошљавању младих због изузетно високе стопе незапослености.

ЕУ Стратегија за младе¹⁶ (2010–2018) идентификује **осам поља деловања** у којима би требало предузети иницијативе:

1. **Образовање:** пружити подршку једнаком приступу младих људи висококвалитетном образовању и обуци на свим нивоима, као и стварање могућности за доживотно учење.
2. **Запошљавање:** пружити подршку интеграцији младих људи на тржиште рада кроз запошљавање или кроз предузетништво.
3. **Креативност и предузетништво:** охрабрити развој талената, креативних способности, предузетничког начина размишљања и културних израза младих.
4. **Здравље и спорт:** подстицати здрав живот младих и физичко васпитање, спортске активности и сарадњу омладинских радника, здравствених радника и спортских организација са фокусом на превенцији и лечењу гојазности, повреда, болести зависности и злоупотребе психоактивних супстанци, као и одржавању менталног и сексуалног здравља.
5. **Партиципација:** промовисати партиципацију младих у репрезентативној демократији и цивилном друштву.
6. **Социјална инклузија:** подржати борбу против сиромаштва младих и социјалне искључености.
7. **Волонтерске активности:** подржати и препознати вредност волонтирања младих.
8. **Млади и свет:** подржати укључивање младих у процесе доношења политика (климатске промене, развојна сарадња, људска права) изван Европске уније.

¹⁵ Усвојен у јуну 2016. године.

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0200:FIN:EN:PDF>

II Утрошена средства из буџета Републике Србије на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих у периоду 2013–2015. године

Креирање и спровођење политике запошљавања у Републици Србији у надлежности је Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (у даљем тексту: МРЗБСП), а један од носилаца послова запошљавања на тржишту рада је Национална служба за запошљавање (у даљем тексту: НСЗ). За политику запошљавања на годишњем нивоу опредељују се средства у буџету Републике Србије (у даљем тексту: буџет РС) и Буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом. Ова средства се преко МРЗБСП трансферишу НСЗ за реализацију мера активне политике запошљавања (у даљем тексту: мере АПЗ). Средства се даље распоређују на мере (активно тражење посла, додатно образовање и обуке, субвенције за запошљавање и јавни радови) и утврђује се месечна динамика њиховог коришћења доношењем програма распореда и коришћења средстава дотација организацијама обавезног социјалног осигурања¹⁷ за календарску годину.

У циљу подршке регионалној и локалној политици запошљавања одређена висина средстава из буџета РС се опредељује за суфинансирање програма и мера АПЗ предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (у даљем тексту: ЛАПЗ), док се остатак средстава обезбеђује у буџетима територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе. Поред тога, територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе самостално финансирају програме и мере АПЗ средствима из својих буџета, а реализација је у надлежности НСЗ са којом се закључује споразум о техничкој сарадњи.

И поред чињенице да су Националном стратегијом за запошљавање утврђене динамика и неопходност континуираног повећања средстава за мере АПЗ (повећање учешћа издатака за активне програме тржишта рада на 0,4% БДП-а до 2013. године, односно 0,5% БДП-а до 2020. године), период од 2013. до 2015. године карактеришу осцилације у висини планираних, односно одређених средстава за мере АПЗ из буџета РС. То није случај са средствима из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом (у даљем тексту: Буџетски фонд), која су у овом периоду била на релативно константном нивоу.

Табела 1. Преглед планираних средстава за мере активне политике запошљавања из буџета РС и Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом

	2013.	2014.	2015.
Износ одређених средстава из буџета РС, у РСД	1.180.000.000,00	600.000.000,00	2.800.000.000,00
Учешће у БДП-у	0,03%	0,02%	0,07%
Износ одређених средстава из Буџетског фонда, у РСД	700.000.000,00	519.000.000,00	500.000.000,00

Извор: МРЗБСП, НСЗ, МФИН

¹⁷ Програм распореда и коришћења средстава дотација организацијама обавезног социјалног осигурања из буџета Републике Србије и Програм распореда и коришћења средстава дотација организацијама обавезног социјалног осигурања из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом.

Износ опредељених средстава за мере АПЗ (из буџета РС и Буџетског фонда) директно утиче на реализацију предвиђених програма и мера активне политике запошљавања и на број незапослених лица која се укључују у мере. То се мора имати у виду приликом тумачења резултата; на пример, услед недостатка средстава за мере АПЗ у појединим годинама, конкретно у 2014. години (планирана средства су износила само 600 милиона динара или 0,02% БДП-а), износ утрошен за младе значајно је нижи од износа утрошених у 2013. и 2015. години – разлог није промена политике према младима, већ буџетска ограничења која су управо изнела.

Успостављањем Министарства омладине и спорта (у даљем тексту: МОС) у мају 2007. године млади у Србији добијају институционалну подршку за активно учешће у друштву. У складу са стратешким и законодавним документима, МОС финансира и суфинансира програме и пројекте од јавног интереса у областима омладинског сектора, које спроводе удружења младих, удружења за младе и њихови савези, јединице локалне самоуправе (које имају основане канцеларије за младе) и установе, научноистраживачки институти и друга правна лица са седиштем у Републици Србији, доделом средстава на основу јавног конкурса¹⁸.

✓ **Укупно утрошена средства из буџета РС**

Први корак анализе представља процена укупног износа средстава из буџета РС утрошеног на укључивање младих у услуге/програме/мере/пројекте усмерене на повећање запошљивости и запошљавање младих. **На политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих је из буџета Републике Србије утрошено око 2,6 милијарди динара (или нешто мање од 22 милиона еура) у периоду 2013–2015. године.** Посматрано по годинама, најмање средстава је утрошено у 2014. години (мање од 3 милиона еура), јер су буџети и НСЗ и МОС у тој години били изразито ниски, док се у остале две године утрошена средства крећу на нивоу од око 10 милиона еура.

Табела 2: Укупан износ средстава из буџета РС утрошен на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих у периоду 2013–2015. године

	2013.	2014.	2015.	У периоду 2013–2015
Расходи у РСД	1.143.753.256,00	321.791.408,95	1.091.534.762,80	2.557.079.427,75
Расходи у ЕУР	10.109.463	2.743.179	9.040.913	21.893.555

Напомена: За пројекте у областима омладинског сектора исказани су трошкови за период 2014–2015.

Извор: МРЗБСП, НСЗ, МОС, МФИН

✓ **Укупно утрошена средства по ресорима/институцијама**

Други корак анализе представља процена износа средстава по ресорима/институцијама које су спроводиле програме/мере/пројекте:

- За активну политику запошљавања младих у **ресору запошљавања** утрошено је око **2,438 милијарде динара¹⁹ (или нешто мање од 21 милиона еура)** у периоду 2013–2015. године. Услуге НСЗ (*процена запошљивости и саветовање за запошљавање*,

¹⁸ Закон о младима („Службени гласник РС“, број 50/11).

¹⁹ Утрошена средства су из буџета РС (за мере АПЗ и суфинансирање ЛАПЗ) и Буџетског фонда за ОСИ, али не обухватају средства јединица локалне самоуправе за ЛАПЗ.

услуге за развој предузетништва) користило је просечно око 235 хиљада младих годишње (што је око 35% од просечног броја лица која су користила услуге), док је у мере активне политике запошљавања (*активно тражење посла, додатно образовање и обуке, субвенције за запошљавање, јавни радови, подстицање запошљавања особа са инвалидитетом*) укључено нешто мање од 155 хиљада младих у периоду 2013–2015. године (или 41% од укупног броја лица укључених у мере). Учешће младих који су користили услуге НСЗ, односно били укључени у мере АПЗ, више је од учешћа незапослених младих у укупном броју незапослених на евиденцији НСЗ у посматраном временском периоду²⁰. Ово је јасан показатељ приоритета који се младима, као једној од категорија теже запошљивих лица, даје у оквиру политике запошљавања.

Табела 3: Укупан износ средстава из буџета РС утрошен на укључивање младих у услуге/мере активне политике запошљавања – ресор запошљавања, по годинама

	2013.	2014.	2015.	У периоду 2013–2015.
Ресор запошљавања (МРЗБСП и НСЗ)				
<i>Расходи у РСД</i>	1.143.753.256,00	292.609.428,95	1.001.731.030,82	2.438.093.715,77
<i>Расходи у ЕУР</i>	10.109.463	2.494.411	8.297.091	20.900.965
Незапослени млади				
<i>Корисници услуга НСЗ</i>	226.887	230.394	247.280	<i>просечно 234.854</i>
<i>Укључени у мере АПЗ</i>	49.949	45.231	59.589	154.769

Извор: МРЗБСП, НСЗ

- За финансирање и суфинансирање програма и **пројеката** од јавног интереса у областима **омладинског сектора, који се односе на запошљавање младих и омладинско предузетништво**, а које спроводе удружења младих, удружења за младе и њихови савези, јединице локалне самоуправе (које имају основане канцеларије за младе) и установе, научноистраживачки институти, утрошено је око **119 милиона динара (или нешто мање од милион еура)** у периоду 2014–2015. године. У наведене пројекте је било укључено око 7.700 младих лица.

Табела 4: Укупан износ средстава из буџета РС утрошен за запошљавање младих и омладинско предузетништво – ресор омладине, по годинама

	2014.	2015.	У периоду 2014–2015.
Ресор омладине/МОС			
<i>Расходи у РСД</i>	29.181.980,00	89.803.731,98	118.985.711,98
<i>Расходи у ЕУР</i>	248.768	743.822	992.590
Млади у пројектима	1.367	6.310	7.677

Извор: МОС

²⁰ Учешће незапослених младих у укупном броју незапослених на евиденцији НСЗ је износило по годинама: 2013. – 27,3%, 2014. – 26,6% и 2015. – 25,6%.

✓ **Укупно утрошена средства по врсти трошкова**

Трећи корак анализе је процена износа средстава по врсти трошкова. Средства опредељена у буџету РС на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих представљају **трошкове директног финансирања програма/мера/пројеката у које се укључују млади**. Ови трошкови износе око **2,2 милијарде динара (или 18,4 милиона еура)** у периоду 2013–2015. године. Међутим, институције које спроводе јавне политике имају и друге трошкове, као што су **административни трошкови** (трошкови плата запослених у институцијама) и **оперативни трошкови** (закуп и одржавање зграда, трошкови за телефоне, путни трошкови, трошкови канцеларијског пословања и намештаја, набавке ИТ опреме и други реални трошкови који се финансирају из буџета), а они износе око **407 милиона динара (или 3,5 милиона еура)**. Због тога су овом анализом у процену укупно утрошених средстава укључени и наведени трошкови надлежних институција.

Табела 5: Износ средстава из буџета РС утрошен за директно финансирање програма/мера/пројеката за младе и административни и оперативни трошкови, по годинама

	2013.	2014.	2015.	У периоду 2013–2015.
Трошкови директног финансирања програма/мера/пројеката за младе				
<i>Расходи у РСД</i>	1.006.070.418,50	205.381.459,70	938.601.867,71	2.150.053.745,92
<i>Расходи у ЕУР</i>	8.892.505	1.750.818	7.774.208	18.417.531
Административни и оперативни трошкови				
<i>Расходи у РСД</i>	137.682.837,49	116.409.949,25	152.932.895,09	407.025.681,84
<i>Расходи у ЕУР</i>	1.216.958	992.361	1.266.705	3.476.025

Извор: МРЗБСП, НСЗ, МОС, МФИН

III Ресор запошљавања/Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Национална служба за запошљавање

У услуге, програме и мере АПЗ укључују се незапослена лица са евиденције НСЗ, док се одређеним програмима и мерама подстиче равноправнији положај теже запошљивих лица²¹ на тржишту рада тако што ова лица имају приоритет при укључивању у поједине мере. НСЗ услуге и мере АПЗ спроводи у складу са усвојеним процедурама у оквиру система квалитета, а на основу расписаних јавних позива.

Последњих година за поједине категорије незапослених креирани су посебни пакети услуга: за **младе**, вишкове запослених, лица без квалификација и нискоквалификоване, као и особе са инвалидитетом. Међутим, **увођење пакета услуга за одређене групе незапослених није пратило планирање финансијских средстава за њихово спровођење, јер се средства распоређују на мере активне политике запошљавања,**

²¹ Теже запошљива лица су она незапослена лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социјалних карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или због других објективних околности, теже налазе посао.

како је већ наведено у тексту, а не по циљним групама незапослених –самим тим извештавање о утрошеним средствима по циљним групама није било могуће.

Да би се дошло до процене укупних трошкова спровођења политике запошљавања за младе у ресору запошљавања, извршена је анализа података две институције – МРЗБСП и НСЗ, и то административних и оперативних трошкова, као и трошкова директног финансирања програма и мера. Добијени резултати су следећи:

- 1) За МРЗБСП су исказани **административни трошкови** који обухватају плате запослених, а који у извештајном периоду износе **око 1,3 милиона динара (10.800 еура)**. У Сектору за запошљавање од 2014. године један државни службеник (руководилац Групе за политике запошљавања и праћење европске стратегије запошљавања) задужен је за ову област, за коју утроши 50% свог радног времена, док је у 2013. години ову област пратио саветник (са 30% радног времена).

Табела 6: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – административни трошкови

	2013.	2014.	2015.	У периоду 2013–2015.
МРЗБСП				
<i>Административни трошкови (плате запослених у Сектору за запошљавање)</i>				
<i>Расходи у РСД</i>	246.880,80	513.000,00	513.000,00	1.272.880,80
<i>Расходи у ЕУР</i>	2.182	4.373	4.249	10.804

Извор: МРЗБСП

- 2) За НСЗ су исказана средства за **политику запошљавања младих** која у извештајном периоду износе **2,437 милијарде динара (или око 21 милион еура)**, што представља учешће од **15,8%** у укупним средствима за политику запошљавања (15,4 милијарде динара). Најмање учешће средстава је било у 2014. години (само 6,6%), јер су укупно издвојена средства за мере АПЗ била на веома ниском нивоу, како је већ и истакнуто у претходним деловима анализе.

Утрошена средства за политику запошљавања младих у извештајном периоду представљају збир административних и оперативних трошкова у износу од **око 403 милиона динара (или око 3,4 милиона еура)**, што представља учешће од **3,7%** у укупним административним и оперативним трошковима НСЗ (11 милијарди динара), и утрошених **средстава за мере АПЗ** у износу од **2 милијарде динара (или око 17,4 милиона еура)**, што је учешће од **45%** у укупним трошковима за мере АПЗ (4,5 милијарди динара).

Табела 7: Национална служба за запошљавање – административни и оперативни трошкови и средства за мере АПЗ

	2013.	2014.	2015.	У периоду 2013–2015.
НСЗ				
Утрошена средства за политику запошљавања младих	1.143.506.375,20	292.096.428,95	1.001.218.030,82	2.436.820.834,97
<i>Учешће у укупним расходима</i>	20,8%	6,6%	18,3%	15,8%
Расходи у ЕУР	10.107.280	2.490.038	8.292.842	20.890.160
Административни и оперативни трошкови				
Расходи у РСД	137.435.956,69	114.662.545,25	151.308.917,09	403.407.419,04
<i>Учешће у расходима</i>	3,5%	3,1%	4,6%	3,7%
Расходи у ЕУР	1.214.776	977.465	1.253.254	3.445.495
Утрошена средства за мере АПЗ				
Расходи у РСД	1.006.070.418,50	177.433.883,70	849.909.113,73	2.033.413.415,94
<i>Учешће у расходима</i>	63,8%	24,0%	38,3%	44,8%
Расходи у ЕУР	8.892.505	1.512.573	7.039.588	17.444.665

Извор: МРЗБСП, НСЗ, МФИН

Трошкови за политику запошљавања младих, које чине административни и оперативни трошкови и средства за мере АПЗ, процењени су као део укупних трошкова НСЗ, а односе се на активности и мере које су у вези са пружањем услуга младима и њиховим укључивањем у мере АПЗ.

- а. **Просечни административни трошак по незапосленом лицу на месечном нивоу** израчунат је тако што су укупни трошкови НСЗ за ове намене у референтном периоду (административни – трошкови плата запослених у НСЗ, и оперативни трошкови – закуп и одржавање зграда, трошкови за телефоне, путни трошкови, трошкови канцеларијског пословања и намештаја, набавка ИТ опреме и други реални трошкови) подељени са просечним бројем незапослених који су се налазили на евиденцији у истом периоду.

Табела 8: Национална служба за запошљавање – просечни административни трошак по незапосленом лицу

	2013.	2014.	2015.
АДМИНИСТРАТИВНИ И ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ НСЗ			
<i>Износ утрошених средстава, у РСД</i>	3.917.575.892,35	3.689.184.840,41	3.261.168.021,69
<i>Просечан број незапослених на евиденцији</i>	774.889	767.434	743.158
АДМИНИСТРАТИВНИ И ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ ПО ЛИЦУ МЕСЕЧНО, у РСД	421,30	400,60	365,69

Извор: НСЗ

Анализа података показује да се административни и оперативни трошкови НСЗ из године у годину смањују – како се смањује и просечан број незапослених на евиденцији, тако просечни административни трошак по незапосленом на месечном нивоу такође опада, па у 2015. години износи 365,69 динара.

- б. **Укупни административни трошкови за младе**²² у референтном периоду добијени су множењем просечног административног трошка са укупним бројем месеци по незапосленом лицу и бројем незапослених младих којима је пружена услуга, односно који су укључени у конкретну меру АПЗ.

Укупан број месеци по незапосленом лицу се разликује у зависности од тога да ли су у питању услуге НСЗ или мере АПЗ:

- за услуге, у које се убрајају посредовање (*процена запошљивости и израда ИПЗ*), професионална оријентација (*селекција, класификација, саветовање, информисање*), информисање и саветовање за развој предузетништва и активно тражење посла (*обука за активно тражење посла/АТП-1, клуб за тражење посла, тренинг самоефикасности/АТП 2, радионица за превладање стреса услед губитка посла, сајам запошљавања, обука за предузетништво*) рачуна се период од месец дана у току календарске године као **време које је саветник за запошљавање посветио раду са незапосленим лицем**;
- за мере АПЗ се, поред поменутих месец дана које саветник за запошљавање посветио раду са незапосленим лицем, узима у обзир и **време трајања мере**, односно број месеци који је дефинисан за сваку меру посебно, а током којих запослени у НСЗ, који се баве спровођењем мера, примају и обрађују захтеве корисника, закључују уговоре, прате реализацију обавеза (службени обиласци) и на крају архивирају предмет.

- с. **Просечни трошак за мере активне политике запошљавања** израчунат је тако што су укупни расходи за конкретну меру подељени са бројем лица укључених у меру.

Овде се мора нагласити да одређене мере АПЗ представљају једнократне исплате корисницима, тако да се средства за ове мере планирана у једној години и утроше у истој (*пример су субвенције за запошљавање*). Међутим, постоје мере које се финансирају месечним исплатама корисницима тако да финансирање може почети у једној, а завршити се у другој години. У финансијском извештавању НСЗ постоје јасна разграничења текућих

²² Овај метод калкулације трошкова се користио код израчунавања удела средстава Републике Србије у Фонду за запошљавање младих, који је био успостављен као компонента Заједничког програма „Промоција запошљавања младих и управљање миграцијама“.

и преузетих уговорних обавеза за мере АПЗ (*пример су програми додатног образовања и обука, мере и активности професионалне рехабилитације и мере подршке за особе са инвалидитетом*). Калкулација просечног трошка по лицу за конкретну меру је обухватила сва утрошена средства – како средства из референтне/текуће године, тако и преузете уговорне обавезе које се финансирају у години након референтне, која су затим подељена са бројем лица укључених у меру у референтној години.

Стога имамо ситуацију да су просечни трошкови за све мере АПЗ на уједначеном нивоу у 2013. и 2014. години (јер смо у укупно утрошена средства били у могућности да урачунамо и преузете уговорне обавезе), док се у 2015. години налазе на много нижем нивоу код оних мера које се финансирају месечним исплатама корисницима (*програми додатног образовања и обука, мере и активности професионалне рехабилитације и мере подршке за особе са инвалидитетом*), јер за њих имамо само трошкове у референтној години, али не и утрошена средства у 2016. години као преузете уговорне обавезе (видети Табелу 2. у Прилозима).

- d. **Укупни трошкови за мере активне политике запошљавања за младе у референтном периоду добијени су множењем просечног трошка за меру са бројем младих које је НСЗ укључио у конкретну меру.**

Потребно је истаћи програм „Прва шанса“ (намењен младима до 30 година старости), који се спроводио у периоду 2009–2011. године, а чије се финансирање по основу преузетих обавеза наставило и током 2013. и 2014. године, тако да су целокупни трошкови преузетих обавеза за овај програм (*пре референтне године*) укалкулисани у расходе за младе за потребе ове анализе. Исти случај преузетих уговорних обавеза (*пре референтне године*), које се финансирају током више година, имамо и код програма функционалног основног образовања одраслих, обука за познатог послодавца, стручне праксе и мера за ОСИ, с тим што су ови трошкови за потребе анализе процењени за број младих који су укључени у мере (видети Табеле 3. и 4. у Прилозима).

Анализа података о укупно утрошеним средствима за политику запошљавања младих показује следеће:

- за мере активног тражења посла утрошено је само 2,2% од укупно остварених трошкова за политику запошљавања младих (структуру ових трошкова чине 95% административни и оперативни трошкови, а 5% трошкови за мере АПЗ), а укључено је 88% (око 136.000) младих од укупног броја лица у овим мерама;
- за програме додатног образовања и обука утрошено је 44% од укупно остварених трошкова за политику запошљавања младих (структуру ових трошкова чине 3% административни и оперативни трошкови и 97% трошкови за мере АПЗ), а своје компетенције је унапредило 6,4% (око 10.000) младих од укупног броја лица у овим програмима и обукама;
- за субвенције за запошљавање утрошено је 25% од укупно остварених трошкова за политику запошљавања младих (структуру ових трошкова чине 5% административни и оперативни трошкови и 95% трошкови за мере АПЗ), а запослено је 2,4% (око 3.600) младих од укупног броја лица која су остварила право на субвенције за запошљавање код постојећих послодаваца или отпочињање сопственог бизниса;
- за јавне радове, у којима се радно ангажују првенствено теже запошљива незапослена лица, утрошено је 14,4% од укупно остварених трошкова за политику запошљавања

младих (структуру ових трошкова чине 2% административни и оперативни трошкови и 98% трошкови за мере АПЗ), а укључено је 2,9% (око 4.500) младих од укупног броја лица која су ангажована у јавним радовима;

- за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ (за субвенције зарада за ОСИ без радног искуства, рефундацију трошкова прилагођавања радног места и радну асистенцију) утрошено је 2,8% од укупно остварених трошкова за политику запошљавања младих (структуру ових трошкова чине 2% административни и оперативни трошкови и 98% трошкови за мере АПЗ), а више од 200 особа са инвалидитетом се запослило.

За услуге НСЗ пружене незапосленима, које је годишње просечно користило око 235 хиљада незапослених, трошкови износе 11,4% од укупно остварених трошкова за политику запошљавања, јер се за њих процењују само административни и оперативни трошкови НСЗ.

Табела 9: Национална служба за запошљавање – износ средстава из буџета РС утрошен за услуге/мере активне политике запошљавања за младе и број корисника

	2013.	2014.	2015.	У периоду 2013–2015.	% у трошковима/ лицима
УСЛУГЕ НСЗ (административни и оперативни трошкови)	95.588.590,06	92.295.198,78	90.427.341,65	278.311.130,49	11,4%
Корисници услуга НСЗ	226.887	230.394	247.280	просечно	234.854
АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА	18.904.189,23	16.595.671,60	17.191.215,56	52.691.076,38	2,2%
Млади укључени у мере	44.852	43.283	48.243	136.378	88,1%
ДОДАТНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКЕ	765.021.684,02	52.899.040,25	257.595.597,44	1.075.516.321,71	44,1%
Млади укључени у мере	3.411	1.252	5.288	9.951	6,4%
СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	109.635.693,02	33.552.794,76	466.103.747,76	609.292.235,54	25,0%
Млади укључени у мере	935	190	2.552	3.677	2,4%
ЈАВНИ РАДОВИ	109.627.913,88	82.981.364,53	159.497.765,37	352.107.043,79	14,4%
Млади укључени у мере	650	462	3.429	4.541	2,9%
ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	44.728.304,99	13.772.359,03	10.402.363,04	68.903.027,07	2,8%
Млади укључени у мере	101	44	77	222	0,1%

Извор: МРЗБСП, НСЗ, МФИН

IV Ресор омладине/Министарство омладине и спорта

Министарство омладине и спорта подржава јединице локалне самоуправе и удружења младих, удружења за младе и њихове савезе у спровођењу мера које за циљ имају поспешивање предузетништва код младих, обука за тржиште рада, стручне праксе и подршке у активном тражењу посла²³.

Начин одобравања програма и пројеката и доделе средстава, изглед и садржина обрасца за конкурсисање и документација која се уз предлог програма или пројекта подноси, садржина и изглед извештаја о реализацији програма и пројеката и начин праћења реализације одобрених програма и пројеката, прописани су Правилником о финансирању и суфинансирању програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора²⁴. Средства која се у складу са овим правилником одобре за реализацију конкретног програма или пројекта могу се користити искључиво за реализацију тог програма или пројекта.

Буџет програма или пројекта може садржати само трошкове неопходне за извођење програма или пројекта и стварне трошкове носиоца програма или пројекта током периода реализације, који су евидентирани у обрачунима или пореским документима, а који су препознатљиви, проверљиви и подржани оригиналном документацијом.

Без обзира на врсту пројекта и организацију која га је реализовала, средства МОС алоцирана су на четири групе трошкова: трошкове пројектних активности, трошкове људских ресурса, текуће трошкове и трошкове ревизије пројекта. Трошкови пројектних активности обухватају новчане издатке за набавке које су најнеопходније за спровођење конкретних активности у оквиру пројекта (*хонорари предавача, накнаде за полазнике обука, трошкови репроматеријала који се користи током обуке и сл.*). Трошкови људских ресурса углавном се односе на трошкове зарада пројектних менаџера, али и свих осталих који су учествовали у процесу спровођења пројекта (пројектни тим). Текући трошкови се односе на утрошени канцеларијски материјал, трошкове електричне енергије, изнајмљивање пословног простора и друго. Последња група трошкова обухвата средства намењена за ревизију спроведеног пројекта.

До процене укупних трошкова за омладинску политику извршена је анализа података МОС – административних трошкова, као и трошкова директног финансирања програма или пројекта. Добијени резултати су следећи:

- 1) Исказани су **административни трошкови за МОС**, који обухватају плате запослених, а који у извештајном периоду износе око **2,3 милиона динара (или око 20.000 еура)**. У Сектору за омладину два државна службеника су директно (са 50% радног времена), а два индиректно (са 25% радног времена) задужена за ову област (укупно четири запослена).
- 2) Исказани трошкови **средстава за пројекте од јавног интереса у областима омладинског сектора** у извештајном периоду износе око **117 милиона динара (или 973 хиљаде еура)**. МОС је у извештајном периоду **реализовао пројекте** у сарадњи са

²³ Истраживање о положају и потребама младих, испитивању специфичних решења за специфичне изазове у локалним заједницама је определило МОС да издвоји конкурс за запошљавање из других циљева НСМ и утврди значај подршке иницијативама младих за решавање највећег изазова – незапослености.

²⁴ „Службени гласник РС“, бр. 8/12 и 11/13.

59 организација, и то са 51 удружењем грађана и 8 локалних КЗМ. Посматрано по годинама: у 2014. у реализацији пројеката учествовале су 22 организације (21 удружење грађана и једна локална КЗМ), а у 2015. сарадња је проширена на 37 организација (30 удружења грађана и 7 КЗМ), чиме су се пројектне активности интензивирале. Посматрано по пројектима, алокација средстава је најчешће следећа: око 70% укупног буџета односи се на трошкове пројектних активности, око 20% на трошкове људских ресурса и до 10% на текуће трошкове и трошкове ревизије пројекта.

Табела 10: Министарство омладине и спорта – административни трошкови и трошкови пројеката

	2014.	2015.	У периоду 2014–2015.
Ресор омладине/МОС			
<i>Административни трошкови (плате запослених у МОС)</i>			
<i>Расходи у РСД</i>	1.234.404,00	1.110.978,00	2.345.382,00
<i>Расходи у ЕУР</i>	10.523	9.202	19.725
<i>Трошкови пројеката</i>			
<i>Расходи у РСД</i>	27.947.576,00	88.692.753,98	116.640.329,98
<i>Расходи у ЕУР</i>	238.245	734.620	972.865

Извор: МОС, МФИН

У ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

У циљу омогућавања континуираног праћења доприноса Владе Републике Србије усмерених на повећање запошљивости и запошљавање младих, ова анализа износи закључна разматрања и препоруке за измене/унапређења у начину евидентирања утрошка средстава, по ресорима.

1) Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Национална служба за запошљавање:

- За политику запошљавања опредељују се средства у буџету РС и Буџетском фонду. Средства се даље распоређују на мере АПЗ и утврђује се динамика њиховог коришћења доношењем програма распореда и коришћења средстава дотација организацијама обавезног социјалног осигурања, а не по циљним групама незапослених лица на евиденцији НСЗ.

Период од 2013. до 2015. године карактеришу **осцилације у висини планираних, односно опредељених средстава за мере АПЗ из буџета РС**: 2013. – 1,18 милијарди динара (0,03% БДП-а), 2014. – 600 милиона динара (0,02% БДП-а) и 2015. – 2,8 милијарди динара (0,07% БДП-а). То није случај са средствима из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом, која су у овом периоду била

на релативно константном нивоу: 2013. – 700 милиона динара, 2014. – 519 милиона динара и 2015. – 500 милиона динара.

- Ова средства представљају само **трошкове директног финансирања програма и мера АПЗ** у које се укључују млади.

За мере АПЗ у које су укључени млади утрошена су средства у износу од **2 милијарде динара (или око 17,4 милиона еура)** у периоду 2013–2015. године, што представља учешће од **45%** у укупним трошковима за мере АПЗ (4,5 милијарди динара).

- Међутим, МРЗБСП и НСЗ имају и остале трошкове, као што су **административни и оперативни трошкови.**

У МРЗБСП, у Сектору за запошљавање, један државни службеник је задужен за област запошљавања младих (у 2013. са 30% радног времена, а у периоду 2014–2015. са 50% радног времена), тако да у извештајном периоду **административни трошкови** износе око **1,3 милиона динара (10.800 еура).**

Административни и оперативни трошкови НСЗ износе око **403 милиона динара (или око 3,4 милиона еура)** у извештајном периоду, што представља учешће од **3,7%** у укупним административним и оперативним трошковима НСЗ (11 милијарди динара).

- Узимајући у обзир обе претходно поменуте врсте трошкова, за **активну политику запошљавања младих у ресору запошљавања** укупно је утрошено око **2,438 милијарде динара²⁵ (или нешто мање од 21 милиона еура).** Услуге НСЗ користило је просечно око 235 хиљада младих годишње, док је у мере АПЗ укључено нешто мање од 155 хиљада младих (41% од укупног броја лица укључених у мере).
- У циљу унапређења начина евидентирања у области политике запошљавања, **препоруча је укључивање административних и оперативних трошкова надлежних институција у процену укупно утрошених средстава коришћењем модела из ове анализе, који је детаљније разрађен у методологији за израчунавање износа утрошених средстава као посебном прилогу.**

Методологија даје предлог праћења утрошених средстава за мере активне политике за запошљавање младих у наредном периоду, користећи модел који је примењен приликом ове процене јавних расхода, а који је пре тога коришћен код израчунавања удела средстава Републике Србије у Фонду за запошљавање младих.

За ресор запошљавања дат је и преглед Eurostat методологије статистике тржишта рада, јер се као држава налазимо у процесу приступања Европској унији, па смо у обавези да усвојимо правне тековине ЕУ у различитим областима, између осталих и у области статистике.

²⁵ Утрошена средства су из буџета РС (за мере АПЗ и суфинансирање ЛАПЗ) и Буџетског фонда за ОСИ, али не обухватају средства јединица локалне самоуправе за ЛАПЗ.

- **Како су мерљиви циљеви политике запошљавања младих предвиђени националним развојним стратегијама, потребно је и трошкове за њихову реализацију унети у оквире планирања буџета.** МРЗБСП и НСЗ ће почети са применом програмског модела буџета онда када се стекну услови за то, односно када се Законом о буџетском систему пропише увођење програмског модела буџета за све кориснике буџетских средстава Републике Србије²⁶. Тада ће бити могуће извештавање о јавним расходима за било коју категорију теже запошљивих лица на тржишту рада у Србији.
- На основу свих досадашњих искустава у ресору запошљавања, за Србију је важно **успоставити дугорочан финансијски механизам/Фонд за запошљавање младих као вредан инструмент за спровођење мера АПЗ на тржишту рада, који подразумева националну, али и међународну интервенцију.** Овај фонд би могао да послужи као модел за коришћење европских структурних фондова у области програма тржишта рада кад Србија стекне право на њихово коришћење.

Фондови за запошљавање су програмски и финансијски инструменти који се успостављају са циљем: а) повећања запошљавања и смањења сиромаштва – посебно међу угроженим групама становништва, б) подршке децентрализацији и учешћу заједница у одлучивању, в) обезбеђења транспарентности и веће ефикасности у управљању програмима запошљавања и социјалне заштите.

Фонд за запошљавање младих у Србији је био успостављен у априлу 2009. године као компонента Заједничког програма „Промоција запошљавања младих и управљање миграцијама“²⁷. Главни циљ Фонда је био да се помогне оним младим људима којима је потребна посебна подршка, као што су лица без квалификација или са ниским квалификацијама, особе са инвалидитетом, Роми, повратници у поступку реадмисије, као и избеглице и расељена лица. Кроз активности Фонда креиран је интегрисан пакет активних програма тржишта рада усмерен на младе из категорије угрожених лица: различите врсте обука (у институцији, на радном месту), субвенције за запошљавање и помоћ приликом покретања сопственог посла.

Фонд се финансирао из донације Шпанског фонда за остваривање миленијумских циљева развоја (1.900.000 УСД), донације Владе Италије (450.000 УСД) и средствима СОРОШ фондације (570.000 УСД), а удео средстава Републике Србије износио је 2.350.000 УСД.

2) Министарство омладине и спорта:

- У области омладинског сектора, а на основу јавног конкурса, финансирају се и суфинансирају програми и пројекти од јавног интереса, које спроводе удружења младих, удружења за младе и њихови савези, јединице локалне самоуправе (које имају основане канцеларије за младе) и установе, научноистраживачки

²⁶ Унапређење буџетског процеса је део шире реформе управљања јавним финансијама, која ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

²⁷ Техничку помоћ Влади РС за спровођење овог Заједничког програма пружили су: Међународна организација рада (ИЛО), Међународна организација за миграције (ИОМ), Програм Уједињених нација за развој (УНДП) и Дечији фонд Уједињених нација (УНИЦЕФ).

институти. Средства за **пројекте** по конкурсима²⁸ обезбеђују су у буџету РС, на основу Закона о буџету за конкретну годину, у оквиру раздела Министарства омладине и спорта, и то: 1) **трансфери осталим нивоима власти, за функцију Услуге рекреације и спорта**; и 2) **дотације невладиним организацијама, програм Омладинска политика у областима омладинског сектора, за програмску активност Подрика младима у образовању, васпитању, запошљавању, безбедности, здрављу и партиципацији**. Оваквим начином одређивања расхода за програме, програмске активности и пројекте, закључујемо да МОС примењује програмски модел буџета²⁹.

Трошкови **средстава за пројекте од јавног интереса у областима омладинског сектора** у периоду 2014–2015. године износе око **117 милиона динара (или 973 хиљаде еура)**. МОС је у извештајном периоду **реализовао пројекте** у сарадњи са **59 организација**, и то са 51 удружењем грађана и 8 локалних КЗМ, а у њих је укључено око 7.700 младих лица.

- Средства за омладинску политику представљају трошкове директног финансирања, али МОС има и **административне трошкове који обухватају плате запослених**.

У МОС, у Сектору за омладину, два државна службеника су директно (са 50% радног времена) а два индиректно (са 25% радног времена) задужени за ову област, тако да **административни трошкови** у извештајном периоду износе око **2,3 милиона динара (или око 20.000 еура)**.

- Узимајући у обзир обе претходно поменуте врсте трошкова, за финансирање и суфинансирање **програма и пројеката** од јавног интереса у **областима омладинског сектора, а који се односе за запошљавање младих и омладинско предузетништво**, утрошено је око **119 милиона динара (или нешто мање од милион еура)** у извештајном периоду.
- Расписаним конкурсима удружења грађана и јединице локалне самоуправе/канцеларије за младе, којима је одобрено финансирање пројеката, обавезују се на редовно и систематско праћење и извештавање како би МОС имао повратну информацију о ефикасности уложених средстава. Обавеза извештавања је посебно значајна када је у питању достављање извештаја о финансијским аспектима реализације пројеката.

²⁸ Расписана су по три јавна конкурса у посматраним годинама: јавни конкурс за подршку јединицама локалне самоуправе у спровођењу омладинске политике на локалном нивоу, и два јавна конкурса за финансирање и суфинансирање програма и пројеката за спровођење циљева Националне стратегије за младе.

²⁹ Програмски модел буџета описан је у посебном прилогу ове анализе, односно методологији за израчунавање износа утрошених средстава из буџета РС на политике усмерене ка повећању запошљивости и запошљавању младих.

VI ЛИТЕРАТУРА

(2011). Закон о младима („Службени гласник РС“, број 50/11).

(2015). Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025. године („Службени гласник РС“, број 22/15).

(2015). Акциони план за спровођење националне стратегије за младе за период од 2015. до 2017. године

(2012). Правилнико о финансирању и суфинансирању програма и пројеката од јавног интереса у областима омладинског сектора („Службени гласник РС“, бр. 8/12 и 11/13).

(2010). Стратегија каријерног вођења и саветовања у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 16/10).

(2011). Национална стратегија запошљавања за период 2011–2020. године („Службени гласник РС“, број 37/11).

Национални акциони планови запошљавања (2013, 2014, 2015).

Акциони план за спровођење политике запошљавања младих за период 2009–2011. године („Службени гласник РС“, број 78/09), као и извештај о реализацији.

Програм распореда и коришћења средстава дотација организацијама обавезног социјалног осигурања из буџета Републике Србије (2013, 2014, 2015), као и извештаји о реализацији.

Програм распореда и коришћења средстава дотација организацијама обавезног социјалног осигурања из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом (2013, 2014, 2015), као и извештаји о реализацији.

Програм рада НСЗ (2013, 2014, 2015).

Извештај о раду НСЗ (2013, 2014, 2015).

Финансијски план НСЗ (2013, 2014, 2015).

Споразум о учинку и извештај о реализацији споразума о учинку НСЗ (2013, 2014, 2015).

Ninamedia Research (октобар-новембар 2015). Истраживање о положају и потребама младих у Србији.

ФРЕН (септембар 2015). Евалуација пакета услуга за младе и релевантних програма и мера финансираних из буџета Владе Републике Србије који су усмерени ка младима.

Арандаренко М. (2012). Промоција запошљавања младих – Извештај о напретку Заједничког програма.

VII ПРИЛОЗИ

Табела 1. Преглед броја незапослених који су користили услуге, односно били укључени у мере активне политике запошљавања, по мерама, укупно и млади, у периоду 2013–2015.

Табела 2. Калкулација расхода/административних и оперативних трошкова и трошкова мера активне политике запошљавања, по незапосленом лицу, у периоду 2013–2015.

Табела 3. Калкулација утрошених средстава за политику запошљавања младих у 2013. години

Табела 4. Калкулација утрошених средстава за политику запошљавања младих у 2014. години

Табела 5. Калкулација утрошених средстава за политику запошљавања младих у 2015. години

Табела 6. Број запослених у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања који директно раде у области запошљавања младих и административни трошкови (плате)

Табела 7. Преглед пројеката подржаних од стране Министарства омладине и спорта у 2014. години

Табела 8. Преглед пројеката подржаних од стране Министарства омладине и спорта у 2015. години

Табела 9. Број запослених у Министарству омладине и спорта који раде на пружању подршке програмима и пројектима које спроводе омладинске организације и удружења и јединице локалне самоуправе (путем канцеларија за младе), а усмерени су на младе, и административни трошкови (плате)

Табела 1. Преглед броја незапослених који су користили услуге, односно били укључени у мере активне политике запошљавања, по мерама, укупно и млади, у периоду 2013-2015.

Услуге/Мере активне политике запошљавања		2013.			2014.			2015.		
		УКУПНО	МЛАДИ		УКУПНО	МЛАДИ		УКУПНО	МЛАДИ	
		Укупно укључена лица	Од тога, млади	% од укупно укључених лица	Укупно укључена лица	Од тога, млади	% од укупно укључених лица	Укупно укључена лица	Од тога, млади	% од укупно укључених лица
I УСЛУГЕ	Процена запошљивости и израда ИПЗ	565.766	205.979	36,4%	606.360	209.469	34,5%	684.324	223.155	32,6%
	Професионална оријентација (селекција, класификација, саветовање, информисање)	27.521	15.846	57,6%	27.818	15.845	57,0%	33.312	18.671	56,0%
	Информисање и саветовање за развој предузетништва	18.599	5.062	27,2%	17.988	5.080	28,2%	19.456	5.454	28,0%
УКУПНО НЕЗАПОСЛЕНИ У УСЛУГАМА (I)		611.886	226.887	37,1%	652.166	230.394	35,3%	737.092	247.280	33,5%
II АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА	Обука за активно тражење посла (АТП-1, мотивационо-активациона, Роми...)	31.542	19.220	60,9%	38.806	19.416	50,0%	40.396	18.302	45,3%
	Клуб за тражење посла	3.580	2.351	65,7%	3.416	2.372	69,4%	3.810	2.588	67,9%
	Тренинг самоефикасности/АТП 2	2.687	513	19,1%	2.986	567	19,0%	3.057	711	23,3%
	Радионица за превладање стреса услед губитка посла				515	47	9,1%	1.058	102	9,6%
	Сајам запошљавања	49.620	19.569	39,4%	46.406	17.849	38,5%	64.813	23.371	36,1%
	Обука за предузетништво	12.829	3.199	24,9%	11.126	3.032	27,3%	12.029	3.169	26,3%
	УКУПНО	100.258	44.852	44,7%	103.255	43.283	41,9%	125.163	48.243	38,5%
III ДОДАТНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА	Функционално основно образовање одраслих	2.396	1.111	46,4%	1.723	682	39,6%	1.449	529	36,5%
	Обуке за тржиште рада	461	137	29,7%	1.648	540	32,8%	1.156	421	36,4%
	Обуке за тржиште рада	0	0	/	1.000	346	34,6%	757	326	43,1%
	БФ/Обуке за тржиште рада ОСИ	461	137	29,7%	648	194	29,9%	399	95	23,8%
	Обука за познатог послодавца	239	135	56,5%	2	1	50,0%	505	283	56,0%
	Обука за познатог послодавца	234	134	57,3%	0	0	/	505	283	56,0%
	Обука за познатог послодавца ОСИ	5	1	20,0%	2	1	50,0%	0	0	/
	Стручна пракса	2.455	1.960	79,8%	49	29	59,2%	4.836	4.031	83,4%
	СТИЦање практичних знања	145	68	46,9%	0	0	/	67	24	35,8%
	УКУПНО	5.696	3.411	59,9%	3.422	1.252	36,6%	8.013	5.288	66,0%
	Субвенције за запошљавање незапослених корисника новчане социјалне помоћи	/	/	/	/	/	/	7	1	14,3%
IV СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	Субвенције за запошљавање	1.853	304	16,4%	850	167	19,6%	3.803	804	21,1%
	Субвенције за запошљавање	1.681	286	17,0%	736	152	20,7%	3.803	804	21,1%
	Субвенције за запошљавање ОСИ	172	18	10,5%	114	15	13,2%	0	0	/
	Субвенција за отварање нових радних места	1.753	631	36,0%	94	23	24,5%	2.832	1.747	61,7%
	Субвенција за отварање нових радних места	1.597	600	37,6%	0	0	/	2.832	1.747	61,7%
	Субвенција за отварање нових радних места ОСИ	156	31	19,9%	94	23	24,5%	0	0	/
	УКУПНО	3.606	935	25,9%	944	190	20,1%	6.642	2.552	38,4%
V ЈАВНИ РАДОВИ	Јавни радови	2.882	650	22,6%	1.335	462	34,6%	10.853	3.429	31,6%
	Јавни радови	1.606	228	14,2%	0	0	/	10.853	3.429	31,6%
	Јавни радови ОСИ	1.276	422	33,1%	1.335	462	34,6%	0	0	/
	УКУПНО	2.882	650	22,6%	1.335	462	34,6%	10.853	3.429	31,6%
VI ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства	295	83	28,1%	212	41	19,3%	258	65	25,2%
	Рефундација трошкова прилагођавања радног места	16	8	50,0%	1	0	0,0%	11	7	63,6%
	Рефундација трошкова зараде - Радна асистенција	22	10	45,5%	10	3	30,0%	13	5	38,5%
	УКУПНО	333	101	30,3%	223	44	19,7%	282	77	27,3%
УКУПНО НЕЗАПОСЛЕНИ У МЕРАМА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА (II+III+IV+V+VI)		112.775	49.949	44,3%	109.179	45.231	41,4%	150.953	59.589	39,5%

Извор: НСЗ, МРЗБСП

Табела 2. Калкулација расхода/административних и оперативних трошкова и трошкова мера активне политике запошљавања, по незапосленом лицу, у периоду 2013-2015.

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
АДМИНИСТРАТИВНИ И ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ			
Износ утрошених средстава, у РСД	3.917.575.892,35	3.689.184.840,41	3.261.168.021,69
Просечан број незапослених на евиденцији	774.889	767.434	743.158
АДМИНИСТРАТИВНИ И ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ ПО ЛИЦУ МЕСЕЧНО, у РСД	421,30	400,60	365,69

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА И САЈМОВИ ЗАПОШЉАВАЊА			
Износ утрошених средстава, у РСД	2.641.452,04	684.189,50	1.112.837,00
Обуке за АТП	104.400,00	19.865,00	37.340,00
Клубови за тражење посла	1.110.857,60	664.324,50	952.259,00
Сајмови запошљавања	1.426.194,44	0,00	123.238,00
Број укључених лица УКУПНО	84.742	88.628	109.019
Обуке за АТП	31.542	38.806	40.396
Клубови за тражење посла	3.580	3.416	3.810
Сајмови запошљавања	49.620	46.406	64.813
ТРОШКОВИ ЗА АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА ПО ЛИЦУ	у РСД		
Обуке за АТП	3,31	0,51	0,92
Клубови за тражење посла	310,30	194,47	249,94
Сајмови запошљавања	28,74	0,00	1,90

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
ПРВА ШАНСА (2010, 2011) - ПРЕУЗЕТЕ И ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ			
Износ утрошених средстава, у РСД	58.922.361,20	1.132.299,36	/

Напомена: Програм „Прва шанса“ је био намењен младима до 30 година, тако да су целокупни износи преузетих утрошених обавеза укалкулисани у расходе за младе.

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Функционално основно образовање одраслих			
Износ утрошених средстава, у РСД	70.124.686,95	36.612.787,32	12.605.630,41
Број корисника	2.396	1.723	1.449
ТРОШКОВИ ЗА ФУНКЦИОНАЛНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ ПО ЛИЦУ, у РСД	29.267,40	21.249,44	8.699,54

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Обуке за тржиште рада			
Износ утрошених средстава, у РСД	0,00	28.298.130,73	5.777.171,24
Број корисника	0	1.000	757
ТРОШКОВИ ЗА ОБУКЕ ЗА ТРЖИШТЕ РАДА ПО ЛИЦУ, у РСД	/	28.298,13	7.631,67

БФ/ОСИ Обуке за тржиште рада			
Износ утрошених средстава, у РСД	16.701.758,63	15.351.666,12	3.675.569,74
Број корисника	461	648	399
БФ/ОСИ ТРОШКОВИ ЗА ОБУКЕ ЗА ТРЖИШТЕ РАДА ПО ЛИЦУ, у РСД	36.229,41	23.690,84	9.211,95

Табела 2. Калкулација расхода/административних и оперативних трошкова и трошкова мера активне политике запошљавања, по незапосленом лицу, у периоду 2013-2015.

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Обука за познатог послодавца			
Износ утрошених средстава, у РСД	28.587.927,80	0,00	26.050.166,94
Број корисника	234	0	505
ТРОШКОВИ ЗА ОБУКЕ ЗА ПОЗНАТОГ ПОСЛОДАВЦА ПО ЛИЦУ, у РСД	122.170,63	/	51.584,49

БФ/ОСИ Обука за познатог послодавца			
Износ утрошених средстава, у РСД	455.470,25	271.327,85	0,00
Број корисника	5	2	0
БФ/ОСИ ТРОШКОВИ ЗА ОБУКЕ ЗА ПОЗНАТОГ ПОСЛОДАВЦА ПО ЛИЦУ, у РСД	91.094,05	135.663,93	/

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Стручна пракса			
Износ утрошених средстава, у РСД	559.641.324,82	0,00	239.146.345,49
БФ/ОСИ Износ утрошених средстава, у РСД	7.346.108,85	9.953.098,10	646.969,95
УКУПАН износ утрошених средстава, у РСД	566.987.433,67	9.953.098,10	239.793.315,44
Број корисника	2.455	49	4.836
ТРОШКОВИ ЗА СТРУЧНУ ПРАКСУ ПО ЛИЦУ, у РСД	230.952,11	203.124,45	49.585,05

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Стицање практичних знања			
Износ утрошених средстава, у РСД	33.047.015,77	0,00	7.949.714,45
Број корисника	145	0	67
ТРОШКОВИ ЗА СТИЦАЊЕ ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА ПО ЛИЦУ, у РСД	227.910,45	/	118.652,45

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Субвенције за samozapošljavanje			
Износ утрошених средстава, у РСД	182.102.176,00	117.760.000,00	561.285.524,78
Број корисника	1.681	736	3.803
ТРОШКОВИ ЗА СУБВЕНЦИЈЕ ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ ПО ЛИЦУ, у РСД	108.329,67	160.000,00	147.590,20

БФ/ОСИ Субвенције за samozapošljavanje			
Износ утрошених средстава, у РСД	34.000.000,00	22.200.000,00	0,00
Број корисника	172	114	0
БФ/ОСИ ТРОШКОВИ ЗА СУБВЕНЦИЈЕ ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ ПО ЛИЦУ, у РСД	197.674,42	194.736,84	/

Табела 2. Калкулација расхода/административних и оперативних трошкова и трошкова мера активне политике запошљавања, по незапосленом лицу, у периоду 2013-2015.

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Субвенције за запошљавање незапослених корисника новчане социјалне помоћи			
Износ утрошених средстава, у РСД			272.832,37
Број корисника			7
ТРОШКОВИ ЗА СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ КОРИСНИКА НСП ПО ЛИЦУ, у РСД			38.976,05

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Субвенције за отварање нових радних места			
Износ утрошених средстава, у РСД	159.932.609,41	0,00	531.060.000,00
Број корисника	1.597	0	2.832
ТРОШКОВИ ЗА СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ОТВАРАЊЕ НОВИХ РАДНИХ МЕСТА ПО ЛИЦУ, у РСД	100.145,65	/	187.521,19

БФ/ОСИ Субвенције за отварање нових радних места			
Износ утрошених средстава, у РСД	33.700.000,00	21.300.000,00	0,00
Број корисника	156	94	0
БФ/ОСИ ТРОШКОВИ ЗА СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ОТВАРАЊЕ НОВИХ РАДНИХ МЕСТА ПО ЛИЦУ, у РСД	216.025,64	226.595,74	/

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Јавни радови			
Износ утрошених средстава, у РСД	153.271.660,22	0,00	484.976.365,82
Број корисника	1.606	0	10.853
ТРОШКОВИ ЗА ЈАВНЕ РАДОВЕ ПО ЛИЦУ, у РСД	95.436,90	#DIV/0!	44.685,93

БФ/ОСИ Јавни радови			
Износ утрошених средстава, у РСД	261.546.921,16	237.109.826,57	0,00
Број корисника	1.276	1.335	0
БФ/ОСИ ТРОШКОВИ ЗА ЈАВНЕ РАДОВЕ ПО ЛИЦУ, у РСД	204.974,08	177.610,36	/

БУЏЕТСКИ ФОНД ЗА ОСИ

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства			
Износ утрошених средстава, у РСД	93.215.621,97	65.779.109,74	33.344.008,54
Број корисника	295	212	258
ТРОШКОВИ ЗА СУБВЕНЦИОНИСАНО ЗАПОШЉАВАЊЕ ПО ЛИЦУ, у РСД	315.985,16	310.278,82	129.240,34

ВРСТА РАСХОДА НСЗ	2013.	2014.	2015.
Рефундација трошкова прилагођавања радног места			
Износ утрошених средстава, у РСД	4.598.944,55	299.425,00	1.496.063,44
Број корисника	16	1	11
ТРОШКОВИ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ РАДНОГ МЕСТА ПО ЛИЦУ, у РСД	287.434,03	299.425,00	136.005,77

Радна асистенција			
Износ утрошених средстава, у РСД	10.482.708,47	2.739.286,05	1.777.481,22
Број корисника	22	10	13
ТРОШКОВИ ЗА РАДНУ АСИСТЕНЦИЈУ ПО ЛИЦУ, у РСД	476.486,75	273.928,61	136.729,32

Табела 3. Калкулација утрошених средстава за политику запошљавања младих у 2013. години

Услуга/Мера активне политике запошљавања	Број лица		Просечни АДМИНИСТРАТИВНИ трошкови по незапосленим лицу, месечно	Број месеци за спровођење мере *	Број месеци за рад са незапосленим *	Укупан број месеци по незапосленим лицу *	Укупни АДМИНИСТРАТИВНИ трошкови за младе	Просечни трошкови МЕРЕ АПЗ по незапосленим лицу	Укупни трошкови за МЕРУ АПЗ за младе	УКУПНИ ТРОШКОВИ
	Укупно	Млади								
УСЛУГЕ	611.886	226.887	37,1%				95.588.590,06			95.588.590,06
Процена запошљивости и израда ИПЗ	565.766	205.979	421,30	0	1	1	86.779.948,57			86.779.948,57
Професионална оријентација (селекција, класификација, саветовање, информисање)	27.521	15.846	421,30	0	1	1	6.675.996,41			6.675.996,41
Информисање и саветовање за развој предузетништва	18.599	5.062	421,30	0	1	1	2.132.645,07			2.132.645,07
АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА	100.258	44.852	44,7%				17.548.610,28		1.355.578,95	18.904.189,23
Обука за активно тражење посла/АТП 1	31.542	19.220	421,30	0	1	1	8.097.478,93	3,31	63.615,75	8.161.094,68
Клуб за тражење посла	3.580	2.351	421,30	0	1	1	990.487,67	310,30	729.504,53	1.719.992,20
Тренинг самоефикасности/АТП 2	2.687	513	421,30	0	1	1	216.129,38	0,00	0,00	216.129,38
Сајам запошљавања	49.620	19.569	421,30	0	1	1	8.244.514,31	28,74	562.458,67	8.806.972,98
Обука за предузетништво	12.829	3.199	421,30	0	1	1	1.347.754,17	0,00	0,00	1.347.754,17
ДОДАТНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКЕ	5.696	3.411	59,9%				14.065.261,91		750.956.422,11	765.021.684,02
Функционално основно образовање одраслих	2.396	1.111	421,30	10	1	11	5.148.766,39	29.267,40	32.516.079,80	37.664.846,19
<i>Функционално основно образовање одраслих (преузима обавезе за лица из 2012.)</i>										
Обуке за тржиште рада	461	137					230.875,05		4.963.429,35	5.194.304,40
<i>Обуке за тржиште рада</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>421,30</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>БФ/Обуке за тржиште рада ОСИ</i>	<i>461</i>	<i>137</i>	<i>421,30</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>230.875,05</i>	<i>36.229,41</i>	<i>4.963.429,35</i>	<i>5.194.304,40</i>
Обука за познатог послодавца	239	135					227.504,61		16.461.958,69	16.689.463,30
<i>Обука за познатог послодавца</i>	<i>234</i>	<i>134</i>	<i>421,30</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>225.819,39</i>	<i>122.170,63</i>	<i>16.370.864,64</i>	<i>16.596.684,03</i>
<i>БФ/Обука за познатог послодавца ОСИ</i>	<i>5</i>	<i>1</i>	<i>421,30</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>1.685,22</i>	<i>91.094,05</i>	<i>91.094,05</i>	<i>92.779,27</i>
<i>Обука за познатог послодавца (преузима обавезе за лица из 2011. и 2012.)</i>										
Стручна пракса	2.455	1.960	421,30	9	1	10	8.257.574,76	230.952,11	452.666.138,49	460.923.713,25
<i>Стручна пракса (преузима обавезе за лица из 2011. и 2012.)</i>										
Стицање практичних знања	145	68	421,30	6	1	7	200.541,10	227.910,45	15.497.910,84	15.698.451,95
<i>ПРВА ШАНСА (преузима обавезе за лица из 2010. 2011)</i>										
									58.922.361,20	58.922.361,20
СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	3.606	935	25,9%				8.311.080,48		101.324.612,54	109.635.693,02
Субвенције за samozapošljavanje	1.853	304					1.664.996,71		34.540.425,28	36.205.421,99
<i>Субвенције за samozapošljavanje</i>	<i>1.681</i>	<i>286</i>	<i>421,30</i>	<i>12</i>	<i>1</i>	<i>13</i>	<i>1.566.411,38</i>	<i>108.329,67</i>	<i>30.982.285,74</i>	<i>32.548.697,12</i>
<i>БФ/Субвенције за samozapošljavanje ОСИ</i>	<i>172</i>	<i>18</i>	<i>421,30</i>	<i>12</i>	<i>1</i>	<i>13</i>	<i>98.585,33</i>	<i>197.674,42</i>	<i>3.558.139,53</i>	<i>3.656.724,87</i>
Субвенција за отварање нових радних места	1.753	631					6.646.083,77		66.784.187,26	73.430.271,03
<i>Субвенција за отварање нових радних места</i>	<i>1.597</i>	<i>600</i>	<i>421,30</i>	<i>24</i>	<i>1</i>	<i>25</i>	<i>6.319.572,52</i>	<i>100.145,65</i>	<i>60.087.392,39</i>	<i>66.406.964,91</i>
<i>БФ/Субвенција за отварање нових радних места ОСИ</i>	<i>156</i>	<i>31</i>	<i>421,30</i>	<i>24</i>	<i>1</i>	<i>25</i>	<i>326.511,25</i>	<i>216.025,64</i>	<i>6.696.794,87</i>	<i>7.023.306,12</i>
ЈАВНИ РАДОВИ	2.882	650					1.369.240,71		108.258.673,17	109.627.913,88
Јавни радови	2.882	650					1.369.240,71		108.258.673,17	109.627.913,88
<i>Јавни радови</i>	<i>1.606</i>	<i>228</i>	<i>421,30</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>480.287,51</i>	<i>95.436,90</i>	<i>21.759.613,03</i>	<i>22.239.900,54</i>
<i>БФ/Јавни радови ОСИ</i>	<i>1.276</i>	<i>422</i>	<i>421,30</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>888.953,20</i>	<i>204.974,08</i>	<i>86.499.060,13</i>	<i>87.388.013,33</i>
ОСИ/Буџетски фонд	333	101	30,3%				553.173,25		44.175.131,74	44.728.304,99
Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства	295	83	421,30	12	1	13	454.587,92	315.985,16	26.226.768,22	26.681.356,13
<i>Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства (преузима обавезе за лица из 2011. и 2012.)</i>										
Рефундација трошкова прилагођавања радног места									10.884.023,76	10.884.023,76
	16	8	421,30	12	1	13	43.815,70	287.434,03	2.299.472,28	2.343.287,98
Рефундација трошкова зараде - Радна асистенција	22	10	421,30	12	1	13	54.769,63	476.486,75	4.764.867,49	4.819.637,11
УКУПНО	Млади									
Укључени у мере АПЗ	112.775	49.949	44,3%				АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ	ТРОШКОВИ ЗА МЕРЕ АПЗ	УКУПНИ ТРОШКОВИ	
УКУПНО утрошена средства за младе							137.435.956,69	1.006.070.418,50	1.143.506.375,20	

* Напомена: Овај метод калкулације административних трошкова се користио код израчунавања удела средстава Републике Србије у Фонду за запошљавање младих, који је био успостављен као компонента Заједничког програма „Промоција запошљавања младих и управљање миграцијама“.

Табела 4. Калкулација утрошених средстава за политику запошљавања младих у 2014. години

Услуга/Мера активне политике запошљавања	Број лица		Просечни АДМИНИСТРАТИВНИ трошкови по незапосленим лицу, месечно	Број месеци за спровођење мере *	Број месеци за рад са незапосленим *	Укупан број месеци по незапосленим лицу *	Укупни АДМИНИСТРАТИВНИ трошкови за младе	Просечни трошкови МЕРЕ АПЗ по незапосленим лицу	Укупни трошкови за МЕРУ АПЗ за младе	УКУПНИ ТРОШКОВИ
	Укупно	Млади								
УСЛУГЕ	652.166	230.394	35,3%				92.295.198,78			92.295.198,78
Процена запошљивости и израда ИПЗ	606.360	209.469	400,60	0	1	1	83.912.701,69			83.912.701,69
Професионална оријентација (селекција, класификација, саветовање, информисање)	27.818	15.845	400,60	0	1	1	6.347.463,15			6.347.463,15
Информисање и саветовање за развој предузетништва	17.988	5.080	400,60	0	1	1	2.035.033,94			2.035.033,94
АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА	103.255	43.283	41,9%				16.124.439,20		471.232,40	16.595.671,60
Обука за активно тражење посла/АТП 1	38.806	19.416	400,60	0	1	1	7.777.995,87	0,51	9.939,15	7.787.935,02
Клуб за тражење посла	3.416	2.372	400,60	0	1	1	950.216,64	194,47	461.293,24	1.411.509,88
Тренинг самоефикасности/АТП 2	2.986	567	400,60	0	1	1	227.138,63	0,00	0,00	227.138,63
Радионица за превладање стреса услед губитка посла	515	47	400,60	0	1	1	18.828,07	0,00	0,00	18.828,07
Сајам запошљавања	46.406	17.849	400,60	0	1	1	7.150.260,00	0,00	0,00	7.150.260,00
Обука за предузетништво	11.126	3.032	400,60	0	1	1	1.214.610,81	0,00	0,00	1.214.610,81
ДОДАТНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКЕ	3.422	1.252	36,6%				3.988.346,05		48.910.694,20	52.899.040,25
Функционално основно образовање одраслих	1.723	682	400,60	10	1	11	3.005.280,44	21.249,44	14.492.118,95	17.497.399,39
<i>Функционално основно образовање одраслих (преузете обавезе за лица из 2012.)</i>									1.313.416,46	1.313.416,46
Обуке за тржиште рада	1.648	540					865.290,02		14.387.176,73	15.252.466,75
<i>Обуке за тржиште рада</i>	1.000	346	400,60	3	1	4	554.426,57	28.298,13	9.791.153,23	10.345.579,80
<i>БФ/Обуке за тржиште рада ОСИ</i>	648	194	400,60	3	1	4	310.863,45	23.690,84	4.596.023,50	4.906.886,95
Обука за познатог послодавца	2	1					1.602,39		135.663,93	137.266,31
<i>Обука за познатог послодавца</i>	0	0	400,60	3	1	4	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>БФ/Обука за познатог послодавца ОСИ</i>	2	1	400,60	3	1	4	1.602,39	135.663,93	135.663,93	137.266,31
<i>Обука за познатог послодавца (преузете обавезе за лица из 2012.)</i>									2.930.018,94	2.930.018,94
Стручна пракса	49	29	400,60	9	1	10	116.173,20	203.124,45	5.890.609,08	6.006.782,28
<i>Стручна пракса (преузете обавезе за лица из 2012.)</i>									9.942.807,22	9.942.807,22
Стицање практичних знања	0	0	400,60	6	1	7	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>ПРВА ШАНСА (преузете обавезе за лица из 2010, 2011.)</i>									1.132.299,36	1.132.299,36
СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	944	190	20,1%				1.100.040,00		32.452.754,76	33.552.794,76
Субвенције за запошљавање	850	167					869.696,59		27.241.052,63	28.110.749,22
<i>Субвенције за запошљавање</i>	736	152	400,60	12	1	13	791.580,13	160.000,00	24.320.000,00	25.111.580,13
<i>БФ/Субвенције за запошљавање ОСИ</i>	114	15	400,60	12	1	13	78.116,46	194.736,84	2.921.052,63	2.999.169,09
Субвенција за отварање нових радних места	94	23					230.343,41		5.211.702,13	5.442.045,54
<i>Субвенција за отварање нових радних места</i>	0	0	400,60	24	1	25	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>БФ/Субвенција за отварање нових радних места ОСИ</i>	94	23	400,60	24	1	25	230.343,41	226.595,74	5.211.702,13	5.442.045,54
ЈАВНИ РАДОВИ	1.335	462	34,6%				925.379,61		82.055.984,93	82.981.364,53
Јавни радови	1.335	462					925.379,61		82.055.984,93	82.981.364,53
<i>Јавни радови</i>	0	0	400,60	4	1	5	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>БФ/Јавни радови ОСИ</i>	1.335	462	400,60	4	1	5	925.379,61	177.610,36	82.055.984,93	82.981.364,53
ОСИ/Буџетски фонд	223	44	19,7%				229.141,62		13.543.217,42	13.772.359,03
Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства	212	41	400,60	12	1	13	213.518,32	310.278,82	12.721.431,60	12.934.949,93
Рефундација трошкова прилагођавања радног места	1	0	400,60	12	1	13	0,00	299.425,00	0,00	0,00
Рефундација трошкова зараде - Радна асистенција	10	3	400,60	12	1	13	15.623,29	273.928,61	821.785,82	837.409,11
УКУПНО		Млади								<i>трошкови у РСД</i>
Укључени у мере АПЗ	109.179	45.231	41,4%				АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ		ТРОШКОВИ ЗА МЕРЕ АПЗ	УКУПНИ ТРОШКОВИ
УКУПНО утрошена средства за младе							114.662.545,25		177.433.883,70	292.096.428,95

* Напомена: Овај метод калкулације административних трошкова се користи код израчунавања удела средстава Републике Србије у Фонду за запошљавање младих, који је био успостављен као компонента Заједничког програма „Промоција запошљавања младих и управљање миграцијама“.

Табела 5. Калкулација утрошених средстава за политику запошљавања младих у 2015. години

Услуга/Мера активне политике запошљавања	Број лица		Просечни АДМИНИСТРАТИВНИ трошкови по незапосленим лицу, месечно	Број месеци за спровођење мере *	Број месеци за рад са незапосленим *	Укупан број месеци по незапосленим лицу *	Укупни АДМИНИСТРАТИВНИ трошкови за младе	Просечни трошкови МЕРЕ АПЗ по незапосленим лицу	Укупни трошкови за МЕРУ АПЗ за младе	УКУПНИ ТРОШКОВИ
	Укупно	Млади								
УСЛУГЕ	737.092	247.280	33,5%				90.427.341,65			90.427.341,65
Процена запошљивости и израда ИПЗ	684.324	223.155	365,69	0	1	1	81.605.117,38			81.605.117,38
Професионална оријентација (селекција, класификација, саветовање, информисање)	33.312	18.671	365,69	0	1	1	6.827.761,63			6.827.761,63
Информисање и саветовање за развој предузетништва	19.456	5.454	365,69	0	1	1	1.994.462,64			1.994.462,64
АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА	125.163	48.243	38,5%				16.483.023,28		708.192,27	17.191.215,56
Обука за активно тражење посла/АТП 1	40.396	18.302	365,69	0	1	1	6.692.822,74	0,92	16.917,43	6.709.740,17
Клуб за тражење посла	3.810	2.588	365,69	0	1	1	946.400,68	249,94	646.836,30	1.593.236,98
Тренинг самоефикасности/АТП 2	3.057	711	365,69	0	1	1	260.004,21	0,00	0,00	260.004,21
Радионица за превладање стреса услед губитка посла	1.058	102	365,69	0	1	1	37.300,18	0,00	0,00	37.300,18
Сајам запошљавања	64.813	23.371	365,69	0	1	1	8.546.495,48	1,90	44.438,54	8.590.934,02
Обука за предузетништво	12.029	3.169	365,69	0	1	1	1.158.865,44	0,00	0,00	1.158.865,44
ДОДАТНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКЕ	8.013	5.288	66,0%				17.960.037,33		239.635.560,11	257.595.597,44
Функционално основно образовање одраслих	1.449	529	365,69	10	1	11	2.127.938,78	8.699,54	4.602.055,55	6.729.994,32
Обуке за тржиште рада	1.156	421					615.818,68		3.363.058,80	3.978.877,48
БФ/Обуке за тржиште рада ОСИ	399	95	365,69	3	1	4	476.857,22	7.631,67	2.487.923,15	2.964.780,37
Обука за познатог послодавца	505	283					138.961,46	9.211,95	875.135,65	1.014.097,11
Обука за познатог послодавца	505	283					413.958,88		14.598.410,38	15.012.369,26
БФ/Обука за познатог послодавца ОСИ	0	0	365,69	3	1	4	413.958,88	51.584,49	14.598.410,38	15.012.369,26
Стручна пракса	4.836	4.031	365,69	9	1	10	14.740.885,40	49.585,05	199.877.347,92	214.618.233,32
Обука за познатог послодавца (преузете обавезе за лица из 2011, 2012 и 2013.)									14.347.028,55	14.347.028,55
Стицање практичних знања	67	24	365,69	6	1	7	61.435,59	118.652,45	2.847.658,91	2.909.094,50
СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	6.642	2.552	38,4%				19.802.739,43		446.301.008,33	466.103.747,76
Субвенције за samozapošljavanje	3.803	804					3.822.171,53		118.662.519,57	122.484.691,10
Субвенције за samozapošljavanje	3.803	804	365,69	12	1	13	3.822.171,53	147.590,20	118.662.519,57	122.484.691,10
БФ/Субвенције за samozapošljavanje ОСИ **			365,69	12	1	13	0,00	0,00	0,00	0,00
Субвенција за отварање нових радних места	2.832	1.747					15.971.425,70		327.599.512,71	343.570.938,41
Субвенција за отварање нових радних места	2.832	1.747	365,69	24	1	25	15.971.425,70	187.521,19	327.599.512,71	343.570.938,41
БФ/Субвенција за отварање нових радних места ОСИ **			365,69	24	1	25	0,00	0,00	0,00	0,00
Субвенције за запошљавање незапослених корисника новчане социјалне помоћи	7	1	365,69	24	1	25	9.142,20	38.976,05	38.976,05	48.118,25
ЈАВНИ РАДОВИ	10.853	3.429	31,6%				6.269.721,66		153.228.043,71	159.497.765,37
Јавни радови	10.853	3.429					6.269.721,66		153.228.043,71	159.497.765,37
Јавни радови	10.853	3.429	365,69	4	1	5	6.269.721,66	44.685,93	153.228.043,71	159.497.765,37
БФ/Јавни радови ОСИ **			365,69	4	1	5	0,00		0,00	0,00
ОСИ/Буџетски фонд	282	77	27,3%				366.053,74		10.036.309,30	10.402.363,04
Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства	258	65	365,69	12	1	13	309.006,40	129.240,34	8.400.622,31	8.709.628,71
Рефундација трошкова прилагођавања радног места	11	7	365,69	12	1	13	33.277,61	136.005,77	952.040,37	985.317,98
Рефундација трошкова зараде - Радна асистенција	13	5	365,69	12	1	13	23.769,72	136.729,32	683.646,62	707.416,35
УКУПНО		Млади								
Укључени у мере АПЗ	150.953	59.589	39,5%							
УКУПНО утрошена средства за младе							151.308.917,09			
										трошкови у РСД
							АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ	ТРОШКОВИ ЗА МЕРЕ АПЗ	УКУПНИ ТРОШКОВИ	
							151.308.917,09	849.909.113,73	1.001.218.030,82	

* Напомена: Овај метод калкулације административних трошкова се користио код израчунавања удела средстава Републике Србије у Фонду за запошљавање младих, који је био успостављен као компонента Заједничког програма „Промоција запошљавања младих и управљање миграцијама“.

** Напомена: Поред исплата из средстава Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом, за програме и мере намењене особама са инвалидитетом (субвенције за samozapošljavanje, субвенције за отварање нових радних места и јавне радове) исплате су вршене из средстава буџета РС.

Извор: МРЗБСП, НСЗ

Табела 6. Број запослених у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања који директно ради у области запошљавања младих и административни трошкови (плате)

	Број запослених	Нето плата/месечно	Нето плата/годишње	Бруто плата/месечно	Бруто плата/годишње
		у РСД			
	А	Б	В = (А*Радно време) * Б * 12	Г	Д = (А*Радно време) * Г * 12
Индиректно - саветник, Сектор за запошљавање - 30% радног времена	1	48.073,00	173.062,80	68.578,00	246.880,80
Директно - Руководилац Групе за политике запошљавања и праћење европских стратегија запошљавања, Сектор за запошљавање - 50% радног времена	1	61.500,00	369.000,00	85.500,00	513.000,00

Административни трошкови/БРУТО ПЛАТЕ, на годишњем нивоу	Трошкови, у РСД	Курс ЕУР, просек периода	Трошкови, у ЕУР
2013.	246.880,80	113,1369	2.182
2014.	513.000,00	117,3060	4.373
2015.	513.000,00	120,7328	4.249
Укупно	1.272.880,80		10.804

Извор: МРЗБСП

Табела 7. Преглед пројеката подржаних од стране Министарства омладине и спорта у 2014. години

трошкови у РСД											
Редни број	Удружење/Град који је спроводио пројекат	Локација	Тип пројекта	Период реализације	Назив и опис пројекта	Циљна група	Накнада практикантима (месечно)	Број учесника	Укупни трошкови	Трошкови пројектних активности	Трошкови по кориснику
КОНКУРС ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЦИЉЕВА НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА МЛАДЕ											
1	Удружење жена „Етно форум“ Сврљиг	Сврљиг	Обука за активно тражење посла	01.11.2014 - 31.12.2014.	„Да се и ми чујемо“ Путем интерактивних радионица младе особе оштећеног слуха информисане су о могућностима за ангажовање у цивилном друштву и повећан им је ниво знања о пројектном менаџменту.	Особе са оштећеним слухом	Не	20	354.556,00	140.000,00	17.727,80
2	Удружење грађана „Пленум“	Нова Варош	Обука за тржиште рада	01.11.2014 - 20.01.2015.	„Заваривач 2014.“ Теоријска и практична обука за занимање заваривач која је одржана у Институту „Гоша“ у трајању од 35 дана.	Дугорочно незапослене младе особе	Не	4	818.000,00	798.000,00	204.500,00
3	Удружење „На пола пута“	Панчево	Обука за тржиште рада	01.11.2014 - 31.12.2014.	„Знам да могу да радим“ Обука за производњу картонске галантије на машини ролштанца која је одржана у Одбору индустрије тепелована	Особе са интелектуалним тешкоћама	Не	10	399.853,00	274.000,00	39.985,30
4	Удружење грађана „Визија“ Пирот	Пирот	Стручна пракса	01.11.2014 - 31.12.2014.	„Стимулисање запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих у Пироту“ Пројекат се састојао из два дела. Први део је подразумевао обављање стручне праксе за десет младих незапослених лица, различитих струка, код четири послодаваца. Други део пројекта је садржао обуку из предузетништва коју је, поред десет младих који су обављали стручну праксу, похађало још дванаест младих незапослених лица (укупно 22). За разлику од радне праксе која је обављена у предузећима, обука је одржана у институцији.	Незапослене младе особе	Не	10	562.280,00	333.250,00	56.228,00
			Обука за предузетништво				Не	22			
5	Клуб за оснаживање младих 018	Ниш	Обука за предузетништво	01.11.2014 - 31.01.2015.	Предузми корак Обука младих из Ниша о томе како да покрену сопствени бизнис и како да искористе могућности програма „Erasmus for Young Entrepreneurs“. Након завршетка обуке која је одржана у институцији, десет полазника добило је подршку за покретање сопствене фирме.	Незапослене младе особе	10.000,00 (нето) као подршка за покретање сопствене фирме	24	462.431,00	369.711,00	19.267,96
6	Покрет за европски развој образовања ПЕРО	Београд	Обука за тржиште рада	01.11.2014 - 31.12.2014.	Запошљавамо младе – развијамо Србију 50 младих особа је прошло тродневну обуку за запошљавање која је одржана у институцији и која се састојала од радионица за стицање вештина неопходних за запошљавање у радном окружењу и опхођење према клијентима. Након обуке, спроведени су даље тестирани и дубински интервјуи, после чега је пет најбољих запослено у три партнерске компаније.	Незапослене младе особе	Не	50	619.042,00	418.921,00	12.380,84
7	Бечејско удружење младих БУМ	Бечеј	Обука за активно тражење посла и обука за предузетништво	01.11.2014 - 31.12.2014.	„Едуемо себи младацкине баталке – Једнака шанса за све младе“ Спроведене су по две обуке унутар институција у Бечеју и Србобрану на српском и мађарском, и то за: активно тражење посла, комуникације и јавни наступ, као и покретање сопственог бизниса, након чега су три партнерске компаније запослиле три лица.	Млади са територије општина Бечеј и Србобран којима су матерњи језици мађарски и српски	Не	263	756.648,00	465.247,00	2.876,99
8	Европски покрет у Србији –Лесковац	Лесковац	Стручна пракса	01.11.2014 - 31.01.2015.	„Сви за младе, млади за све – Партнерство за трајнише активирање пословног потенцијала младих у Јабланичком округу“ Програм стручне праксе одвијао се код десет послодаваца уз подршку 20 ментора, при чему је сваки од полазника добио по 6 сати припремне обуке и 198 сати стручне праксе, док су полазници обуке за предузетништво добили по 20 сати обуке.	Незапослене младе особе из Јабланичког округа	Не	20	1.220.384,00	755.634,00	18.490,67
			Обука за предузетништво				Не	46			
9	Организација за развој и демократију Бујановац	Бујановац	Обука за тржиште рада	01.11.2014 - 31.12.2014.	Самозапошљавање младих ОСИ у општини Бујановац Обука за рад на рачунару и фотокопиру и обука о правима особа са инвалидитетом приликом запошљавања (одржана у институцији).	Младе особе са инвалидитетом	Не	114	99.885,00	94.885,00	876,18
10	Грађанска читалница „Либерграф“	Ужице	Стручна пракса	01.11.2014 - 28.02.2015.	START ME UP! – Подстицање предузетништва младих у Ужичу Пројекат се састојао из два дела. Први део је подразумевао похађање обуке „Мала школа бизниса“, која се састојала из четири петодневне обуке за 54 учесника у оквиру институције са темама битним за успешно тражишно пословање, чији је циљ био подстицање предузетничког духа. У другој фази је 47 младих особа, које су претходно успешно завршиле први део пројекта, похађало програм практичне наставе у неком од предузећа чланова „Општег удружења предузетника Ужице“.	Незапослене младе особе	Не	47	1.105.366,00	772.339,00	20.469,74
			Обука за предузетништво				Не	54			
11	Центар за креативни развој - Књажевац	Књажевац	Обука за тржиште рада	01.11.2014 - 31.12.2014.	Фриленс инкубатор Обука младих из области информационо-комуникационих технологија, која се састојала из три области: а) веб и графички дизајн, б) веб програмирање и в) интернет маркетинг. Обука се одвијала у институцији и у зависности од типа курса трајала је по 2, 3 или 15 дана.	Незапослене младе особе	Не	33	815.578,00	538.578,00	24.714,48
12	Центар „Нови Свет“	Београд	Обука за тржиште рада и обука за предузетништво	01.11.2014 - 31.12.2014.	Оснаживање младих Рома и Ромкиња за стицање вештина предузетништва и способности у раду са високим технологијама Пројекат је подстицао инклузију младих Рома путем оснаживања за самостални рад путем обуке за предузетништво, ИТ и високу технологију. Конкретне обуке су организоване унутар институције и односиле су се на монтажу опреме, сервисирање камера за видео надзор, креирање веб портала и електронску комуникацију са пословним партнерима.	Млади Роми	Не	30	565.300,00	352.300,00	18.843,33

Редни број	Удружење/Град који је спроводи пројекат	Локација	Тип пројекта	Период реализације	Назив и опис пројекта	Циљна група	Накнада практикантима (месечно)	Број учесника	Укупни трошкови	Трошкови пројектних активности	Трошкови по кориснику
КОНКУРС ЗА ПОДРШКУ ПРОГРАМИМА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈЕ ЈАВНИ ИНТЕРЕС У ОБЛАСТИ ОМЛАДИНСКОГ СЕКТОРА НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ, А КОЈИ СЕ РЕАЛИЗУЈУ У САРАДЊИ СА УДРУЖЕЊИМА/САВЕЗНИМА И КАНЦЕЛАРИЈАМА ЗА МЛАДЕ											
13	Удружење „СМАРТ“	Нова Варош	Стручна пракса Обука за тржиште рада	01.11.2014-25.01.2015.	„Млекар-мој посао! Моје занимање!“ Пројекат се састојао из организовања стручних обука у трајању од 45 дана за пет млекарских техничара, два куvara и два конобара, које су одржане код послодаваца, након чега је девет младих особа које су прошле обуку похађало и стручну праксу у трајању од 7 дана.	Незапослени млади из Златибorskог округа	Не	9	737.410,00	562.410,00	81.934,44
14	Омладинска Културна Организација	Младеновац	Обука за тржиште рада и обука за предузетништво	01.11.2014-31.12.2014.	„ДЮБАР ЗАНАТ“ Двомесечна обука младих за занимања пекар (20 полазника - одржано код послодаваца) и заваривач (20 полазника - одржано код послодаваца), као и обука за младе који желе да покрену сопствени бизнис (38 полазника - одржано у институцији), којима је у првој години истог обезбеђена бесплатна правна и књиговодствена помоћ. Међу полазницима је било и 11 Рома.	Незапослени млади	Не	78	1.533.041,00	1.317.000,00	19.654,37
15	Проактив	Ниш	Обука за полупривредно предузетништво	01.11.2014-31.01.2015.	„Равноправно - млади предузетници на селу“ Пројекат се састојао из упознавања младих са југа Србије са могућностима да остану и покрену бизнис у руралним заједницама, реализован је путем следећих обука: Одржано домаћинство на селу, Маркетинг у полупривреди и Обука за писање бизнис плана, које су одржане унутар институције, након чега је организовано дводневна студијско путовање и посета компанијама које се баве наведеним делатностима.	Незапослени млади са југа Србије	Не	20	422.080,00	210.000,00	21.104,00
16	Удружење „Активизам младих Ивањице“	Ивањница	Стручна пракса	01.11.2014-31.12.2014.	„ДРАМ - ПРОГРАМ РАДНЕ ПРАКСЕ ЗА МЛАДЕ У ИВАЊИЦИ, НОВОЈ ВАРОШИ И РАШКОЈ“ Пројекат се састојао из стручног и практичног оспособљавања младих особа различитих образовних профила за рад у јавном, приватном и цивилном сектору кроз програм радне праксе који је одржан код послодаваца. Практиканти су били ангажовани три радна дана уредили по 4 радна часа.	Млади из општина Ивањница, Нова Варош и Рашка	5.000,00 (нето)	150	3.072.976,00	2.600.550,00	20.486,51
17	Удружење „УЖИЧКИ ЦЕНТАР ЗА ЉУДСКА ПРАВА И ДЕМОКРАТИЈУ“	Ужице	Обука за тржиште рада	01.11.2014-28.02.2015.	Партнерством до посла за младе Обука најинтересованијих младих особа са евиденције НСЗ, Филзијала Ужице, које су завршиле III или IV степен стручног образовања (било који машински смер) за обављање послова заваривача. Обука је спроведена у Институту „Госа“ за унапред познатог послодаваца.	Незапослени млади из града Ужица и општине Својино	Не	5	2.520.980,00	2.266.980,00	504.196,00
18	Удружење грађана „ПААД центар за социокултуролошке изузетности“	Нови Бечеј	Обука за тржиште рада	01.11.2014-31.12.2014.	МЛАДИ УЧЕ ЗАНАТ Пројекат се састојао из два дела и обухватао је организовање преквалификације/доквалификације, односно оспособљавање за рад на пословима обраде и шивења коже. Прва фаза се односила на теоријску обуку од десет часова која је одржана у институцији, након чега су у наредних 25 дана полазници могли да примене стечена теоријска знања у фабрици.	Младе особе са евиденције испоставе НСЗ Нови Бечеј	10.000,00 (брuto)	20	1.045.000,00	911.000,00	52.250,00
19	ГЕНИУС – ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И РАЗВОЈ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ	Књажевац	Стручна пракса	01.11.2014-31.12.2014.	ДРАМ-Програм радне праксе за младе у Књажевцу, Зајечару и Бољевцу Пројекат се састојао из стручног и практичног оспособљавања младих различитих образовних профила за рад у јавном, приватном и цивилном сектору, кроз програм радне праксе који је одржан код послодаваца. Практиканти су били ангажовани три радна дана уредили по 4 радна часа.	Млади из општина Бољевац, Књажевац и Зајечар	5.000,00 (нето)	150	3.072.320,00	2.621.550,00	20.482,13
20	ЕПИЦЕНТАР	Врање	Обука за активно тражење посла и обука за предузетништво	01.11.2014-31.12.2014.	Млади за развој југа Србије Одржане су обуке унутар институције из области комуникације, менаџмента, предузетништва и професионалне оријентације.	Млади из општина Бујановац и Владичин Хан	Не	38	441.426,00	267.000,00	11.616,47
21	Удружење грађана „ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – СРБИЈА“	Грчац (Врњачка Бања)	Обука за тржиште рада	01.11.2014-28.02.2015.	Наш кутак за добар тренутак - Омладински клуб У оквиру пројекта уређен је и отворен Омладински клуб, а одржана је и обука за активисте Канцеларије за младе са циљем јачања капацитета КЗМ Врњачка Бања (организовање разних обука за младе који ће своје знање даље преносити својим колегама).	Млади из општине Врњачка Бања	Не	58	348.791,00	276.000,00	6.013,64
КОНКУРС ЗА ПОДРШКУ ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ											
22	Град Зрењанин	Зрењанин	Обука за тржиште рада	01.11.2014-28.04.2015.	Едукацијом до посла Обуке за варијанце и помоћне раднике на бушењу и одржавању, као и обука за програмере, организоване су у партнерским институцијама (Висока техничка школа струковних студија из Зрењанина, Техничка школа из Зрењанина и Технички факултет „Михајло Пупин“). Обуке су организоване на захтев и за познатог послодаваца – обука за програмере за потребе компаније Леви 9, док су остале обуке организоване за потребе компаније НИС ДЛ.	Незапослени млади из околине Зрењанина	Не	92	6.974.229,00	5.925.429,00	75.806,84
УКУПНО								1.367	27.947.576,00	22.270.784,00	

Извор: МОС

Курс, просек 2014.	117,3060
--------------------	----------

трошкови у ЕУР
238.245

Табела 8. Преглед пројеката подржаних од стране Министарства омладине и спорта у 2015. години

Редни број	Удружење/Град који је спроводио пројекат	Локација	Тип пројекта	Период реализације	Опис пројекта	Циљна група	Накнада практицистима (месечно)	Број учесника	Укупни трошкови	пројекат у РСД	
										Трошкови пројекатних активности	Трошкови по кориснику
ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА И ПРОЈЕКТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЦИЉЕВА НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА МЛАДЕ											
1	Омладин Јазас-а Нови Сад	Нови Сад	Обука за тржиште рада	01.08.2015-01.03.2016.	Омладинске новине CLICK CLICK BOOM Пројекат се односи на креирање омладинских новина „Click, click, boom“, за чије потребе су организоване обуке за новинара, маркетинг и менаџмент тим, графички тим и тим за веб-дизајн.	Незaposлене младе особе	Не	68	3.726.452,36	2.071.418,16	54.800,77
2	„Центар Инвентива“	Београд, Нип, Врање, Варварин, Чачак	Обука за тржиште рада	25.08.2015-25.12.2015.	Карријерни инфо центар – Јачање капацитета кампеларија за младе да развију усаглашен сервис карријерне информисања Пројекат се односи на унапређење структуре карријерног вођења и саветовања и ојачавање капацитета за карријерно и вршиљачко саветовање у пет локалних јединица (Звездара – Београд, Нип – градска Кампеларија за младе, Врање, Чачак, Варварин) успостављањем пет нових карријерних инфо центара, чије су кампеларије за младе постале претпостављено место у локалној јединици за карријерно информисање. Одржане су обуке и припрема координатора и чланова сервиса за успостављање и развијање карријерних информациононих центара и јачање њихових компетенција. Поред обука, 13 студената друштвено-хуманистичких наука (психологија, антропологија, педагоштво) је реализовало стручну праксу у кампеларијама за младе и Центру Инвентива и показало мотивацију да настави са праксом и након завршетка пројекта.	Студенти и незaposлене младе особе	Не	112	999.959,00	603.459,00	7.999,67
			Стручна пракса					13			
3	„ИМПАКТ ХАБ Београд“	Београд	Обука за предузетништво	20.07.2015-31.03.2016.	БИЗНИС КАТАПУЛТ – програм подршке развоју социјалних иновација и културе предузетништва младих На почетку самог програма одржана је велика радионица на основу које је изабрано 15 младих особа за учешће у Бизнис лабораторији. Конципт обуке се састојао из интензивне сарадње младих са менторима у периоду од осам месеца (3-7 часова недељно). Том приликом млади су били упознати са концептом предузетништва и указана им је могућност да учествују у симулацијама бизниса, пословних предлога.	Ученици, студенти и незaposлене младе особе	Не	15	1.001.325,00	679.515,00	66.755,00
4	Удружење грађана за развој технолошког предузетништва ICT Hub	Београд	Обука за предузетништво	15.08.2015-15.03.2016.	Нова технолошка предузећа У оквиру пројекта одржана су два типа тренинг програма. Први је програм обука намењен подршци развоју предузетничких активности из области информационо-комуникационих технологија који су похађала 53 студента завршне године технолошких факултета. Овај тип обука је трајао шест месеци током којих су ментори држали предавања и консултације са младима у просторијама институције (2480 минута недељно). Други програм је био „Школа пословног искуства – из прве руке“, коју су похађала 42 студента почетне године технолошких факултета. Обуке су одржаване током осам радних дана у току два месеца, а предавачи су били успешни млади предузетници.	Студенти технолошких факултета	25.000,00 РСД (укупан износ за учешће у првом типу програма – 53 учесника)	95	2.595.824,00	1.429.963,00	27.324,46
5	Грађанска читалоница „Либереграф“	Ужице	Обука за предузетништво	20.07.2015-20.02.2016.	START(ME)UP инкубатор Пројекат се односи на формирање START(ME)UP инкубатора у оквиру кога је опремљен пословни простор који је остављен на располагању потенцицијалним младим предузетницима. Поред бесплатног пословног простора у приват шест месеци, млади предузетници су добијали своје менторе са којима су обављали консултације и по потреби пружали обуку из различитих предузетничких вештина. Током програма предузетницима је омогућено и бесплатно коришћење свих инкубаторских услуга (рачуноводствене, правне, хостинг и друге услуге). Након завршетка обуке и истека периода од шест месеци, предузетницима је омогућен закуп пословног простора за субвенционисани период.	Незaposлене млади	Не	9	1.535.373,00	1.159.367,00	170.597,00
6	УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА СОМБОРСКИ ОМЛАДИНСКИ БООМ	Сомбор	Обука за активно тражење посла и обука за предузетништво	01.08.2015-19.02.2016.	„Млад се промена (на) послом повремено! – осмишљавање младих Западнобачког округа за предузетништво и активно тражење посла“ У оквиру пројекта реализоване су различите обуке. Тронедељну обуку за активно тражење посла прошло је 13 младих из Западнобачког округа, током обуке су стекли вештине писања радне биографије (CV), мотивационог и пројекатног писма, комуникационе вештине у пословном контексту са нагласком на интервју за посао, а упознати су и са различитим начинима активног тражења посла. Након ове обуке, четири учесника су запослени, а један учесник је примљен на стручну праксу. Укупно 15 младих из Западнобачког округа прошло је тронедељну обуку из области предузетништва током које су стекли одређена знања и вештине за покретање сопственог бизниса. Након ове обуке једна особа се запослила, а две су започеле сопствени бизнис. Оформљен је Карријерни инфо кутак у оквиру кога је покренута фејсбук страница у циљу подршке приликом аплицирања за посао. Помоћ је овим путем потражило преко 30 младих, док је једна особа запослена користећи само услуге карријерног кутка без учешћа у осталим активностима пројекта. Организован је и сајам запошљавања у оквиру којег су три младе особе добиле посао.	Незaposлене млади из Западнобачког округа	Не	27	2.101.680,00	1.120.418,00	75.060,00
			Стручна пракса					1			
7	Развојни бизнис центар Кругујевац	Кругујевац	Обука за тржиште рада	01.08.2015-29.02.2016.	Нови послови за младе у ИКТ сектору Пројекат се односи на одржавање обука из области информационо-комуникационих технологија, и то специјалистичких обука за Андроид (пет полазника) и Иос оперативне системе (5 полазника), као и обуку за уобичајене веб апликације (десет полазника). Обука за Иос обављала се у просторијама једине од четири ИКТ кластера, док је обука за Андроид и веб апликације одржана у институцији. Обука за сваки од три програма трајала је 56 сати (7 сати током осам недеља). Након обука, девет најбољих полазника је имало прилику да похађа стручну праксу од 45 дана у периоду од девет месеци у ИКТ кластеру.	Незaposлене млади из околине Кругујеваца	Не	20	1.105.430,80	643.400,00	36.847,69
			Стручна пракса					10			
8	„ТАКО COOL!“	Бечеј	Обука за активно тражење посла, обука за предузетништво и обука за тржиште рада	20.06.2015-31.03.2016.	„Kiváló esély minden fiatalnak 2 - Језикашка шанса за све младе 2“ Пројекат се састојао из више делатних активности и обука. Најинтересније и најинформативније међу њима су: три типа обука из области „Комуникација, јавни наступ и асертивно пословно комуницирање“ на мађарском и српском језику на територији општина Бечеј и Нови Бечеј (52 полазника), две обуке типа „Активно тражење посла“ на мађарском и српском језику на територији општине Нови Бечеј (37 полазника), две дводневне обуке за покретање сопственог бизниса на територији општине Бечеј и Нови Бечеј (26 полазника), као и школа језика српског „Учино заједно“, где је 25 младих полазника учило мађарски језик. Поред овога реализоване су и специфичне обуке за рад на хидрауличним машинама, CNC машинама, алармима и камерама за потребе познатих послодавца из Бечеја, као и стручна пракса у оквиру „Job shadowing“ програма.	Незaposлене млади са територије општина Бечеј и Нови Бечеј	не	335	1.987.816,46	1.328.554,50	5.679,48
			Стручна пракса					15			
9	Удружење „ПНТ ОС“	Пирот	Обука за предузетништво	01.08.2015-31.03.2016.	Корак за будућност 2015 Пројекат се односи на два типа активности. Прво, организовано је 20 једнодневних тренинг семинара из области предузетништва који су били састављени од бачиног и напредног курса и који су одржани у институцији. Након ове активности, спроведена је и једномесечна стручна пракса путем „Job shadowing“ – она је укључивала 20 најбољих младих који су претходно завршили обуку описану у првој активности. На тај начин је полазницима пружена прилика да се укључе у свакодневни посао менаџера, PR стручњака и индивидуалног предузетника и тако стекну практична знања.	Незaposлене млади из општина Пиротског округа	Не	76	353.615,08	191.120,00	3.843,64
			Стручна пракса					16			

Редни број	Удружење/Град који је спроводи пројекат	Локација	Тип пројекта	Период реализације	Опис пројекта	Циљна група	Накнада практисанта(месеčno)	Број учесника	Укупни трошкови	Трошкови пројектних активности	Трошкови по кориснику
10	ОМЛАДИНСКИ ЕДУКАТИВНИ ЦЕНТАР	У општинама Нишавског, Јабланичког, Топличког, Пчињског, Зајечарског и Парогског округа	Обука за иновативне производе (ученичка компанија)	01.08.2015-29.02.2016.	Органске производње – развоја пијаса за младе Пројекат се бави оснаживањем младих за предузетништво кроз ученичке компаније и обукама ученика за органску производњу; они су након тога у склопу пројекта произвели компот, зачињско бисле, семениско бисле за чиеће и поврће, које је намењено тржишној продаји.	Ученици средњих школа	Не	100	2.238.506,00	1.279.394,00	22.385,06
11	Удружење грађана „Вера љубав нади“ Нови Сад	Шајкаш	Обука за тржиште рада	10.08.2015-10.03.2016.	ФОРМИРАЊЕ СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „СОДАРА ФИЛИПУС“ Пројекат се односи на формирање и пуштање у рад социјалног предузећа SODARA FILIPUS које ће пословати на тржишту. Поред сегмената који се односе на развојање и отпорења објекта, одржавани су и развојни тренини за 30 особа са инвалидитетом: мотивациони (224 часа), обука из предузетништва (64 часа), тренинг за рад у реалном окружењу одржан у социјалним радњама (четири месеца по 12 сати недељно, укупно 192 сата - мајстор који је изводи обуку плаћа 14.400,00 динара месечно у бруто износу).	Млади са сметњама у развоју (особе са инвалидитетом) и млади који излазе из система социјалне заштите	Не	30	5.200.000,00	4.085.430,02	173.333,33
12	Тимочки оmlадински центар	Зајечар	Обука за предузетништво	03.08.2015-03.03.2016.	Помак 2.0 Пројекат је наставак пројекта „Помак“, који је раније реализован у сарадњи са МОС. Суштина пројекта се заснива на трансформацији организација цивилног друштва у ефикасне, ефективне и самоодржаве организације које би кроз креативно предузетништво на директан начин требало да допринесу локалном економском развоју и запошљавању младих. У првој фази пројекта одабрали су десет ОЦД које су провале тродневни тренинг на коме су имале прилику да истражу и размене своје бизнис идеје. Након тренинга одабрали су пет организација које су наредно са ТОЦ провале кроз процес трансформације. Организације су том приликом добиле даљу унутрашњу око писаног бизнис плана, стратешког плана и трансформације са својим саветницима/консултантима.	Незапослене младе особе	Не	11	4.286.213,83	2.803.282,00	389.655,80
13	Европски покрет у Србији – локално веће Лесковац	Лесковац	Обука за предузетништво Стручна пракса	20.08.2015-31.03.2016.	„ЕВО ПРИЛИКЕ! – Развој одрживог месечног потенцијала и оснаживање негосподних младих за улазак и напредовање у свету рада и бизниса у Јабланичком округу“ У склопу пројекта одржана су два типа обука и стручна пракса. Одржано је десет трочасовних развојних предузетничких обука у склопу програма „Започети ка својој бизнис“, на којима је свако од полазника добио по 30 сати обуке. Реализован је и циклус од осам трочасовних радионица са укупно 24 сата обуке у склопу програма „Поласи своје знање са младима“, чиме је активирали регионални менторски потенцијал. Поред овога, склопљени су уговори о обављању негосподних стручне праксе, пре чега су полазници одлучили три предвиђена теоријска додатока предвања. На име стручне праксе, последњим је плаћено 5.000,00 динара по кандидату.	Незапослени млади узраста од 19 до 30 година са потенцијалом за покретање сопственог бизниса, а који се налазе на емисији НС3-Филијала Лесковац	Не	26 15	2.599.635,00	1.632.985,00	63.405,73
14	Студентска унија Електротехничког факултета	Београд	Обука за тржиште рада и обука за предузетништво	15.09.2015-15.03.2016.	Школа пословних вештина Пројектом је попуњено решење да у току студија студенти стекну знања и вештине које ће бити оперативне примене у пракси, тако да послодавци могу одмах да их укључе у процес рада и стварање додатне вредности (ono бих извршава). Том приликом су на факултету одржана по четри радионице месечно са групом 15-25 студената у области комуникације, лидерства, сеиф-френдинга, стандардизације, унапређења вештина за промоцију и презентацију, израде предлога пројеката и бизнис планова. Поред овога, организовали су и 1-2 предавања месечно на којима је, укључујући и претходно коменту радионице, учествовало око 1.200 студената. Паралелно са овим организовао је и програм пракси и менторства (планирано за 70 студената). Током пројекта расписан је и конкурс за најбољи бизнис план након којег је start-up grantово (по 200.000,00 динара) за самозапошљавање добило 20 незапослених младих особа. Овим особама је надаље било омогућено пружање стручне помоћи за регистрацију и вођење фирми које је такође укључивало и менторство.	За предавања и обуке студената, за праксу и grantово незапослени млади	Не	1.605	1.974.425,35	1.138.142,62	1.230,17
15	УГ iSerbia	Београд и национална покривеност	Обука за предузетништво	15.06.2015-15.03.2016.	Мој први бизнис Пројекат се паралелно спроводио на две пројектне линије, након чега су се у другој фази учесници обе пројектне линије спојили у менторске групе и у складу са тим почели да примењују знања стечена у првој фази. Прва линија су били незапослени млади (72 полазника), који су прво похађали курс предузетништва у институцији, након чега су распроређивани на даље усавршавање у зависности од личних преференција и резултата на првом курсу. Додатна знања коју су могли да стекну била су из следећих области: израда сајтова, интернет маркетинг, израда андроида апликације или социјално предузетништво. Другу линију су чинили млади предузетници (28), за које је овом приликом креирана мрежа подршке како би се они оснажили и у другој фази интензивали укључиве прве линије коментом „предузетнички ајдаи“.	Незапослене младе особе	Не	72	1.400.000,00	1.275.000,00	19.444,44
ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА И ПРОЈЕКТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЦИЉЕВА НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА МЛАДЕ											
16	„Форум младих са инвалидитетом“	Београд, Ниш, Нови Сад	Обука за активно тражење посла, обука за тржиште рада и обука за предузетништво	01.06.2015-31.12.2015.	Активацијом до укључије у запошљавање Пројекат се састојао из низа активности. Најпре су организоване три једнодневне info сесије, како би се младе особе са инвалидитетом упознале са својим правима и могућностима за тражење посла на тржишту рада. Затим су реализована три петодневна едукативна програма у три града са 45 младих са инвалидитетом (од чега је 31 жена), који се састојао из два сегмента: први за кориснике који желе да се запосле на отвореном тржишту рада, а други за кориснике који се усмеравају ка самозапошљавању. Након тога, потписани су меморандуми о сарадњи са одређеним компанијама за реализацију ране праксе младих са инвалидитетом, али до краја пројекта праксе још нису организоване (нако је 32 младих прошло процес селекције).	Младе особе са инвалидитетом	Не	43	1.228.343,00	749.700,00	28.566,12
17	Центар за развој идеја	Београд	Обука за подпринкрсно предузетништво	15.05.2015-15.12.2015.	Фабрика младих предузетника Пројектом је планирана скупина младих из области предузетништва и њихово оснаживање за покретање сопственог бизниса, посебно из области органске производње поврћа. Том приликом сертификована институција је одржала осам целодневних теоријских и практичних обука за органску производњу поврћа и четри целодневне радионице на тему предузетништва и покретања сопственог бизниса.	Незапослене младе особе	Не	15	1.290.805,00	718.514,00	86.053,67
18	„Европски оmlадински центар“	Београд	Обука за тржиште рада и предузетништво	15.05.2015-15.12.2015.	Са картицом до посла Пројекат се састојао из две групе активности. Прве су се односиле на промоцију предузетништва професионално међу учесницима средњих школа. За ту прилику је одржано 25 радионица у домина средњих школа широм Србије, чиме је преко 1.000 младих стекло оријентацију о покретању предузетништва, коришћења које треба предузети при започињању сопственог бизниса и како се припремити за интервју са послодавцем. Друга група активности односила се на склапање договора о сарадњи са компанијама које одобравају полуге уз Европску оmlадинску картицу у јени са иновативне ствари пијаса.	Незапослене младе особе, корисници Европске оmlадинске картице и ученици средњих школа	Не	1.019	1.982.715,45	1.147.805,00	1.945,75

Редни број	Удружење/Град који је спроводи пројекат	Локација	Тип пројекта	Период реализације	Опис пројекта	Циљна група	Накнада практикантима (месечно)	Број учесника	Укупни трошкови	Трошкови пројектних активности	Трошкови по кориснику
19	Удружење Омладински центар „Заједно стварамо...“	Нин, Лесковац, Пирот, Врање, Зајечар	Обука за предузетништво	15.06.2015-25.01.2016.	Истражи посао – поврати посао Пројекат се односио на побољшање запошљивости младих кроз неформално предузетничко образовање и посматрање са практичним сектором, развој малог бизниса и предузетничког духа и подршку у повезивању са компанијама у циљу реализације стручне праксе. Том приликом спроведено су две врсте обука: 1. обука вршњачких савјатора/тренера о омладинској политици и запошљивости младих (8 ученика, 12 ученица средњих школа); 2. обука о основама предузетништва и менаџмента (40 незапослених млађањина и 60 незапослених жена). По завршетку обуке о основама предузетништва и менаџмента одабрано је 20 кандидата који су похађали даље обуке о предузетништву, након чега су имали прилику да сарађују са менторима и посматрају послове у различитим секторима.	Незапослене младе особе и ученици средњих школа	Не	120	3.395.994,00	1.875.097,00	28.299,95
20	Удружење грађана за демократију и грађанско образовање „Грађанске иницијативе“	Бујановац, Нови Пазар	Обука за тржиште рада	01.06.2015-31.12.2015.	Запошљавање младих девојка у ИТ сектору Пројекат се одвијао у две фазе. Прва, у којој су одржане стручне обуке из области информacionих технологија (израда веб-сајтова), уз ангажман професионалне школе за веб дизајн „Кројача школа“. Курс је трајао укупно 40 дана (20 дана у Бујановцу и 20 у Новом Пазару) по 8 часова дневно (укупно 160 часова), током којих су покривене теме попут: Интернет као медиј, сервери и клијенти итд. Друга фаза је била намењена стицању основних знања и вештина о локалном активizmu. Обука је реализована у трајању од укупно 20 дана (десет дана у Бујановцу, десет дана у Новом Пазару).	Младе жене са територије града Новог Пазара и општине Бујановац	Не	30	3.445.960,00	1.945.833,00	114.865,33
21	Центар за унапређење предузетништва младих	Златиборски, Моравички и Рашки округ	Обука за полупривредно предузетништво	01.06.2015-31.12.2015.	Програм развоја предузетништва и запошљавања младих у руралним срединама Обуке младих одржане са циљем регистровања сопственог полупривредног газдинства и успостављања полупривредне производње. У склопу пројекта одржане су радионице у различитим руралним срединама за производњу малине и другог бобичастих воћа (14 радних дана). Завршне везане за производњу малине (7 радних дана) и радионице везане за покретачке активности бизниса и финансијског образовања (7 радних дана).	Млади из руралних средина Златиборског, Моравичког и Рашког округа	Не	300	2.837.097,00	1.389.020,00	9.456,99
22	Београдска отворена школа	Београд и национална покривеност	Стручна пракса	01.06.2015-31.01.2016.	ИРАКСАМ – Увођење младих у свет рада кроз ране праксе Пројекат је обухватио обраду пристиглих радних биографија (CV) незапослених младих особа путем веб платформе, након чега је извршена селекција и са најбољима од њих потписан уговор о спровођењу четворомесечне ране праксе код послодавца.	Незапослене високообразоване младе особе без радног искуства из Србије (прелазног су статуса бивши стипендисти Фонда за младе таленте Републике Србије)	7.000,00 РСД	30	3.499.989,65	1.918.999,86	116.666,32
23	Покрет за европски развој образовања	Београд и национална покривеност	Обука за тржиште рада	15.05.2015-15.01.2016.	„Како до посла“ У оквиру пројекта у Београду је организована и реализована дводневна обука за 100 кандидата запослених у три групе на теку стандардних, али и нових метода и техника у образовању које се примењују у свакодневном раду пословних радника. Поред директне обуке организована је и обука путем онлајн платформе за још 24 младе особе. Након обука, десет особа је склопило уговор о похађању ране праксе.	Незапослене младе особе	Не	124	4.743.610,00	3.201.840,00	35.400,07
24	Удружење грађана „ЛовеФест Врњачка Бања“	Врњачка Бања и национална покривеност (информисано преко 100.000 младих посетилаца „Lovefest“)	Обука за активно тражење посла и обука за предузетништво	01.06.2015-31.12.2015.	Обука је мја олука Реализована су четири типа обука за запошљавање и самозапошљавање: (1) припрема за интервју за посао; (2) израда бизнис плана; (3) предузетништво и бизнис планови; (4) пружање специјализованих туристичких услуга. Обуке су одржане од стране Факултета организационих наука у Београду и њихови полазници су углавном оспособљени да се предухоточе своје делатности и области послова.	Незапослене младе особе	Не	50	2.528.520,00	1.459.950,00	50.570,40
25	УДРУЖЕЊЕ „eBusiness Club“	Лапово, Баточина и Крагујевац	Обука за предузетништво	15.05.2015-31.12.2015.	Self Business У оквиру пројекта креирана је интернет платформа за едукацију о предузетништву. Поред овога спроведене су и конкретне обуке на којима је 60 учесника у Лапово, Баточини и Крагујевцу (по 20 у сваком граду) у кабинету за информатику пратило тренуте и радило прве програмске верзије. Након селекције, 20 најбољих полазника обучено је вештинама предузетништва и малог бизниса.	Ученици и незапослене младе особе	Не	60	883.864,00	508.000,00	14.731,07
26	Дестигитна младих у Србији	Национална покривеност	Обука за иновативне производе (ученичка компанија)	15.05.2015-31.01.2016.	Будућност можете мењати Пројекат се засновао на организовању националног такмичења „Ученичких компанија“ на којим су учесници са својим идејама симулирали пословање предузетничке радње.	Ученици	Не	420	3.224.199,00	2.830.214,00	7.676,66
27	Удружење „Нова визија“	Пријеполје	Обука за полупривредно предузетништво	20.05.2015-20.12.2015.	„Запошљавање младих и пријемљиве општине кроз развој производње јатогачастог воћа“ Пројекат је обухватио организовање пет дводневних семинара о технологији производње јатогачастог воћа за 20 младих особа (11 учесника који су планирали да покрену производњу јатогачастог воћа и који ће добити субвенције у виду садница; 9 учесника који су раније покренули производњу, али планирају проширење засада са новим сортама јатогачастог воћа). Семинари су реализовани у просторима Канцеларије за младе у Пријеполу.	Млади у руралним крајевима општине Пријеполје	Садни материјал у вредности од 40.000,00 РСД који је добила свака од 11 младих особа	20	1.299.379,00	889.145,00	64.968,95
28	Србиан Вентуре Нетворк	Универзитетски градови у Србији – Београд, Нин, Нови Сад, Крагујевац	Обука за предузетништво	15.05.2015-15.12.2015.	Развој и реализација едукативних програма и сервиса за подстицање предузетништва, самозапошљавања и успостављања start-up у Србији Основни циљ пројекта била је подстицање младих да се баве предузетништвом кроз креирање едукативних програма и развој иновативних идеја. У првом кругу младе особе су проице онлајн обуку, након чега је извршена селекција за други круг у коме је комбинована онлајн обука и обука у радницима. У трећем кругу највећ броју младих додељени су ментори, стручњаци и искусни предузетници са којима су они радили на планирању бизнис идеја.	Студенти и постдипломци из универзитетских градова у Србији	Не	847	3.594.629,00	2.065.000,00	4.243,95
29	ПРОАКТИВ	Нин, Прокупље, Крушевац	Обука за предузетништво	01.06.2015-31.12.2015.	ДЕ.ИН – простор за креативно деловање У оквиру пројекта организована су два програма унутар институције. Први програм трајнија ориран је на начин да се кроз директан рад и тржиште јачају капацитети 15 младих предузетника – корисника „Делу центар“, 12 дана у шест области: предузетништво, самозапошљавање, финансијско пословање, израда бизнис планова, маркетинг и продаја и конкурентска предност на тржишту. Други програм се односио на 30 нових практиканата (два циклуса од по 15 лица) којима је након предавања првог програма додељен менторски рад „1 на 1“ где је сваки од практиканата добио свој предузетничко-ментора. Задатак ментора је био да „дода“ практиканта кроз све фазе развоја компаније и да практиканту додели конкретне дужности и задатке које потом прати и оцењује.	Млади заинтересовани за покретање компанија у оквиру деловања креативних индустрија из Прокупља, Крушевца и Нина	Не	15	2.273.496,00	1.242.898,00	50.522,13
30	Удружење Грађана ИНА	Београд	Обука за тржиште рада	15.05.2015-15.12.2015.	Заједно до посла Пројекат се засновао на обукама које су спроведене у два круга истовремено, од стране акредитованих школске установе. Обучено је 50 полазника (две групе по 25 полазника) за занимања тесар - 15, издар - 20 и армиран - 15. Теоријска и практична обука је трајала су два месеца по кругу.	Незапослене младе особе	Не	50	2.184.181,00	1.348.000,00	43.683,62

Редни број	Удружење/Град који је спроводио пројекат	Локација	Тип пројекта	Период реализације	Опис пројекта	Циљна група	Накнада практикантима (месечно)	Број учесника	Укупни трошкови	Трошкови пројекатних активности	Трошкови по кориснику
ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ПОДРШКУ ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОПРАВЕ У СПРОВОЂЕЊУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ											
31	Град Панчево	Панчево, Ковачица, Плавидиште	Обука за тржиште рада	01.06.2015-01.02.2016.	РАЦИОНАЛНОМ ПРАКСОМ ДО НОВИХ РАДНИХ МЕСТА У ЈУЖНОМ БАНАТУ Пројекат се састојао из две фазе. У првој фази незапослене младе особе са територије јужног Баната (Панчево, Ковачица и Плавидиште) прошле су кроз систем обука, које су одржане у институцији, из различитих области (позаприниреда, занатство, туризам и иновативно предузетништво), чије су програмне дефиниције у складу са потребама које су последице директни у припремној фази пројекта (снајм од младих је трајао десет дана). Након завршетка обука, 35 младих незапослених лица је обавило тромесечну рату праксу у одабраним предузећима, која су у припремној фази пројекта исказала потребу за одређеном врстом и степеном квалификације запослених.	Незапослени млади из општина Панчево, Ковачица и Плавидиште	18.000,00 РСД (брuto) укључени трошкови превоза и исхране	73	3.081.737,00	3.033.737,00	28.534,60
			Стручна пракса					35			
32	Град Зрењанин	Зрењанин, Житиште, Нова Црња	Обука за тржиште рада	15.05.2015-15.01.2016.	Образовањем до завршетка запосавања фаза 2 – Средњомладински сектор Пројекат се састојао из две фазе. У првој фази незапослене младе особе са територије средњег Баната прошле су кроз систем обука, одржаних у институцији, из различитих области као што су: модерна позаприниреда (примена информационо-комуникационих технологија у позаприниреди), занатство и прерађивања индустрија, док је сваки модул садржао и део посвећен предузетништву младих. Након реализованих обука селектовано је 33 младе незапослене лица које су имала прилику да кроз тромесечну рату праксу у одабраним предузећима, која су у припремној фази пројекта исказала потребу за одређеном врстом и степеном квалификације запослених, теоријски стечена знања примене у пракси.	Незапослени млади из града Зрењанина и општина Житиште и Нова Црња	18.000,00 РСД (брuto) укључени трошкови превоза и исхране	78	3.022.000,00	2.962.000,00	27.225,23
			Стручна пракса					33			
33	Град Пожаревац – Градска општина Костолац	Костолац	Обука за тржиште рада	27.04.2015-27.10.2015.	Споји и завари Одржана је теоријска и практична обука незапослених младих особа с циљем да се прекавалитизују/локализацију, односно особине за рад на пословима заваривања. Први део обука подготвио је употребу младих са теоријском основом и методама заваривања и алата који се користе за припрему заваривања (60 часова у институцији), док је други део обука подготвио примену стеченог теоријског знања кроз практичан рад (120 часова у Техничкој школи „Нинела Тесла“ и код послодаваца на чије је потребе и на чије је захтев обука и вршена).	Незапослени млади са територије града Пожарца и општине Костолац	Не	39	2.587.762,00	2.476.349,00	66.352,87
34	Град Пожаревац	Пожаревац	Обука за тржиште рада	04.05.2015-04.09.2015.	Сваког почета Пројекат је обухватио обуку и сертификацију младих особа у Позаприниреди школи „Сова Маринковић“, које су се овом приликом оспособиле за послове дражерирања биљног материјала и цвећа (30 часова теоријског и 90 часова практичног рада, односно 20 радних дана), као и за проналазачку рату праксу у затвореном простору (60 часова теоријског и 80 часова практичног рада, односно 25 радних дана).	Млади са територије града Пожарца	Не	24	956.255,00	605.569,00	39.843,96
35	Општина Кањка	Кањка	Обука за предузетништво	15.07.2015-15.02.2016.	МЛАДИ ЗА МЛАДЕ Пројекат је реализован у две фазе. У првој је одржана пракса код послодаваца у општини Кањка, укључено у дефинирање запосавања (степер, зварач, тестер, фидлер, заваривач, аутоматизација, месар, фарбар, лавар) у трајању од шест месеци, чије су полазници били ученици завршне године средње школе у Кањки (ученици који не желе да наставе своје образовање након стечене стручне спреме), укупно седам младих. У другој фази је одржан тренинг програм унутар институције ради јачања капацитета организација цивилног друштва, које се баве омладином, а у оквиру промоције и развоја омладинског предузетништва и предузетничке културе међу младима у својим срединама.	Млади из општине Кањка	12.000,00 РСД (нето) исплаћено полазницима стручне праксе (7 лица)	10	1.325.650,00	1.235.650,00	77.979,41
			Стручна пракса					7			
36	Општина Рашка	Рашка	Обука за тржиште рада	22.04.2015-22.10.2015.	Научи занат и запосли се! Обука младих незапослених особа са територије општине Рашка у компанијама „Тесла солар“ и „Примат опрема“ којим су стекли неопходна знања и вештине за дефинирање запосавања заваривач. У завршници од типа заваривања обука је трајала од 5 до 32 радна дана по досет запосаваца.	Млади из општине Рашка	Не	29	2.734.183,00	2.603.183,00	94.282,17
37	Град Београд	Београд	Обука за предузетништво	29.04.2015-29.12.2015.	Економско и организационо оснаживање младих на територији Града Београда Пројекат се односи на развој одрживог сервиса кинеског за младе за пословање запосавањем и спровођење додатних обука на тему: припрема бизнис плана, креативне технике размишљања, управљање иновацијама, финансирања, вођство, креативно решавање проблема, квалитет изде, развој прототипа, тест пилотирање изде, управљање процесима, пословањем, доносимосћу, адекватношћу изде.	Млади са територије града Београда који имају основно професионално знање, али немају практичних знања или предузетничког искуства	Не	128	3.466.129,00	1.720.000,00	27.079,13
УКУПНО								6.310	88.692.753,98	59.367.952,16	

Извор: МОС

Курс, просек 2015.	120,7328	734.620
--------------------	----------	---------

Табела 9. Број запослених у Министарству омладине и спорта који раде на пружању подршке програмима и пројектима које спровode омладинске организације и удружења и јединице локалне самоуправе (путем канцеларија за младе), а усмерени су на младе, и административни трошкови (плате)

	Број запослених извршилаца	Нето плата/месечно	Нето плата/годишње	Бруто плата/месечно	Бруто плата/годишње	Година
		у РСД				
	А	Б	$B = (A * \text{Радно време}) * Б * 12$	Г	$D = (A * \text{Радно време}) * Г * 12$	
Директно - Сектор за омладину - 50% радног времена	2	48.073,00	865.314,00	68.578,00	1.234.404,00	2014.
Индиректно - приоритетно се баве областима образовања, социјалне инклузије, подршком реализацији билатералних ИПА пројеката или подршком реализацији конкурса МОС - 25% радног времена	2					
Директно - Сектор за омладину - 50% радног времена	2	43.266,00	778.788,00	61.721,00	1.110.978,00	2015.
Индиректно - приоритетно се баве областима образовања, социјалне инклузије, подршком реализацији билатералних ИПА пројеката или подршком реализацији конкурса МОС - 25% радног времена	2					

Административни трошкови/БРУТО ПЛАТЕ, на годишњем нивоу	Трошкови, у РСД	Курс ЕУР, просек периода	Трошкови, у ЕУР
2014.	1.234.404,00	117,3060	10.523
2015.	1.110.978,00	120,7328	9.202
Укупно	2.345.382,00		19.725

Извор: МОС